

DRAUGAS

PERIODICALS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, VASARIO-FEBRUARY 17, 2018 • Vol. CIX NR. 21

Kaina 2 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-16-2018

Jau įžengėme į antrą Nepriklausomybės šimtmetį!

Su Lietuvos 100!
Su artėjančiu Lietuvos 1010!

Atkurtos Lietuvos šimtmečio proga linkime, kad laikrodžiai mums rodytų tik teisingą laiką, ir mes eitume vien takais dorybės.

ŠIAME NUMERYJE:

Pagerbtas Prezidento A. Smetonos atminimas – 5 psl.

Nuosprendis: 25 metai tremties. Vasario 16 sovietmečiu – 10 psl.

Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

Kaip Lietuva švenčia jubiliejinę Vasario 16-ąją skaitykite 8-9 psl.

Signatarų atžalos – gijos iš praeities

D. Mažeikienės brangus vaikystės prisiminimas – ji su seneliu Mykolu Biržiška.
L. Briedžio nuotr.

R. Vileišytė-Bagdonas prie tėvo Jono Vileišio skulptūros Kaune.

„Verslo žinios“ nuotr.

Žiūrėdami į 100 metų senumo Nepriklausomybės akto signatarų nuotraukas, tariamės žiūrintis į negrįžtančiai iškeliavusią praeitį. Tačiau tarp šių tautos šviesulių, jų gyvento laikmečio ir mūsų dabarties yra nusidriekusios gijos – daugelio signatarų vaikai ir anūkai. Šie žmonės dar pamena ir gali papasakoti, kokie buvo jų tėvai ir seneliai ir ką savo iškiliu gyvenimu jie perdavė atžaloms. „Esu senelio pasėta sėkla“, – sako signataro Mykolo Biržiškos anūkė Danutė Mažeikienė. O kito signataro – Jono Vileišio dukra Rita Vileišytė-Bagdonas pamena, kad tėvas jai padėjo suprasti, kokia turi būti meilė Tėvynei. Šiandien šventinio laikraščio puslapiuose – pokalbiai su šiomis moterimis. Tačiau tą pokalbių giją su kitų signatarų atžalomis žadame pratęsti – Amerikoje gyvena nemažai jų šeimų palikuonių, kurie turi išsaugoję neįkainojamų prisiminimų.

– 3 psl.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

GANYTOJO ŽODIS

Tiltas tarp dviejų žemiškųjų pasaulių

KUN. GEDIMINAS KERŠYS

Gavėnia skirta dvasiniam pasiruošimui Velykoms. Todėl gavėnios liturgija tiek Krikštui besiruošiančius suaugusiuosius katechumenus, tiek krikštą prisimenančius bei atgailaujančius tikinčiuosius rengia švęsti Velykų paslaptį.

Pirmosios užuominos apie Gavėnią mus pasiekė iš IV a., Nikėjos susirinkimo dokumentų. Gavėnios keturiasdešimties dienų laikotarpis prasideda nuo sekmadienio po Pelenų dienos (šių metų vasario 14 d.) iki Didžiojo ketvirtadienio Paskutinės Vakarienės Mišių pradžios (šių metų kovo 29-ąją) imtinai. Nuo pat pradžių Gavėnia apėmė būtent šį laikotarpį. Didysis Tridienis jau neišskaitomas į Gavėnią, o buvo švenčiamas kaip viena, Viešpaties perėjimą iš mirties į gyvenimą mininti šventė.

Gavėnioje švenčiamas 40 dienų

laikotarpis turi simbolinę prasmę. Žvelgdami į Biblijos puslapius, galime surasti aliuzijų į tokio dienų laikotarpio simboliką. Pradžios knygoje Nojaus tvanas truko keturiasdešimt dienų ir naktų (Pr 7, 4). Mozė keturiasdešimt dienų ir naktų išbuvo užlipęs ant Sinajaus kalno ir bendravo su Dievu (Iš 24,18). Pranašas Elisas keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų keliavo iki pat Dievo kalno Horebo (1 Kar 19,8). Pažadėtosios žemės žvalgymas Izraelio tautai, užtruko keturiasdešimt dienų (Sk 14,34). Jėzus savo valia pasitraukė į dykumą melstis ir pasnikauti keturiasdešimt dienų ir naktų, kur vėliau buvo ir velnio gundomas (Mt 4,2). Keturiasdešimt Prisikėlusiojo Viešpaties pasirodymų dienų prieš Kristui žengiant į dangų ir sugrįžtant pas savo dangiškąjį Tėvą. Skaičius keturiasdešimt Šventajame Rašte dažniausiai išreiškia vienos žmonių kartos amžių: keturiasdešimt metų išrinktoji tauta klajojo dykumoje (Sk 14, 34), keturiasdešimt

karaliaus Dovydo karaliavimo metų (2 Sam 5, 4).

Brangieji, pradėdame eiti gavėnios keliu, nuvesiančiu mus į tikėjimo pagrindinio slėpinio, Kristaus kančios, mirties ir prisikėlimo iškilmingą šventimą – Velykas. Šiandien įžengiame į palankų laiką, kurį Bažnyčia tikintiesiems siūlo Viešpaties ant kryžiaus atliktam išganymo darbui apmąstyti. Dangiškojo Tėvo išganomąjį planą įgyvendino jo vienatinis Sūnus, laisvai bei visiškai atiduodamas save žmonėms. *Niekas neatima jos [gyvybės] iš manęs, bet aš pats ją atiduodu* (Jn 10, 18), – sako Jėzus, taip pabrėždamas, jog jis pats, savo noru, aukoja savo gyvybę dėl pasaulio išganymo. Norėdamas patvirtinti, kokia tai didi meilės dovana, *Atpirkėjas priduria: Nėra didesnės meilės, kaip gyvybę už draugus atiduoti* (Jn 15, 13).

Vienas katalikybę priėmęs britų rašytojas Gilbert Keith Chesterton rašo: „Supratau, kad gavėnia yra tiltas tarp dviejų žemiškųjų pasaulių. Mes trokštame patogumo, saugumo, pripažinimo; siekiame būti patrauklūs, sveiki ir išmanantys. Bet – kartais arba nuolatos – susiduriame su vienatve, liga, tragiškais įvykiais, pykčiu, baime, nuoboduliu ir netikėtomis nesėkmėmis. Galime pasiklysti šiame ‘žemiškumo’ labirinte, susidurdami su kas dieną siūloma nesuskaičiuojama gausybe savijautą gerinančių piliulių, kurios žada išsigelbėjimą nuo slegiančios tikrovės. Gavėnia per Dievo Sūnaus asmenį parodo mums vienintelę reikšmingą tikrovę – Dievo meilės tiesą.

Šis gavėjimo laikas byloja, jog turime nešti savo kryžių, o ne tai, kad turime imtis dirbtinių ‘sunkumų’ ar susitelkti tik į save ir nematyti aplinkui

nieko kito. Šis metas reiškia mūsų susijungimą su Jėzumi taip artimai, kad atsiranda troškimas tapti ‘kitu Kristumi’, idant niekada nenutruktų Jo Tėvo žodžio skelbimas. Gavėnia yra dovana, užtikrinanti mus, kad niekada nesame vieniši, jei besąlygiškai pasikliaujame Kristumi ir gyvename pagal Jo mokymą.

Gavėnia – vienas iš ypatingų laikotarpių Katalikų Bažnyčioje. Jis mums primena, kad Jėzus Kristus dėl mūsų ėjo kančios keliu, vedusiu prie nukryžavimo. Tai yra laikas, kai prisimindami Jo auką per pirmąją Gavėnią, turime atnešti savąją auką, tai, ko pasiryšime atsisakyti dėl Dievo ir dėl kito. Auka mums padeda atrasti artimesnį santykį su Kristumi ir Gavėnios laiką padaryti šventesnį...

Šį susikaupimo metą Viešpats tepadaeda kiekvienai šeimai ir kiekvienai krikščionių bendruomenei, kiekvienam tikinčiajam atitolinti nuo savęs viską, kas išblaško sielą, ir pagilinti tai, kas stiprina, ugdo ir atveria Dievo bei artimo meilei. Tik įveikę pasirengimo laikotarpį, galėsime džiaugtis pasiektais rezultatais.

Brangūs pasaulio lietuviai,

Lietuvos valstybės atkūrimas prieš šimtą metų Vasario 16-ąją – didelė ir laukta šventė!

Ypatinga 1918 metų patirtis, kai susigrąžinome valstybingumą, – geriausias įrodymas, kiek daug galime pasiekti, susitelkę dėl savo Tėvynės išlikimo ir ateities.

Vasario 16-oji mums pasakoja ypatingą istoriją apie ryžtingus žmones, kurie grąžino Lietuvos valstybę į pasaulio žemėlapi kaip modernią, demokratišką ir gerbiamą šalį.

Esmė tos istorijos dalis ir toliau kuriame Lietuvą jau dvidešimt pirmajame amžiuje, siekdami, kad mūsų Tėvynė būtų saugi ir klestinti.

Mes visi esame Lietuvos vaikai, šiandien ją sveikinantys su nepaprastu jubiliejiniu gimtadieniu ir dovanojantys savo širdžių šilumą.

Mums pasisekė, kad tapome šios istorinės sukakties liudininkais. Išsaugokime atmintyje nepaprastą mūsų valstybės dieną.

Sveikinu visus su Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiu!

Dalia Grybauskaitė
Lietuvos Respublikos Prezidentė

John Shimkus pasveikino Lietuvą

Vasario 15 dieną JAV Kongreso plenarinėje sesijoje Kongreso narys iš Illinois valstijos John Shimkus pasveikino Lietuvą, Latviją ir Estiją su šimtmečiu.

„Pirmajam pasauliniam karui besibaigiant, 1918 metais, Lietuva, Estija ir Latvija paskelbė savo nepriklausomybę ir pažymėjo, kad jos pradeda kurti naujas respublikas ir modernias demokratines visuomenes. Nepaisant didelių istorinių sunkumų, Baltijos šalių žmonės visuomet kovojo už savo vertybes ir gynė savo laisvę ir nepriklausomybę. Šiandien, po 100 metų, trys Bal-

tijos valstybės yra stiprios NATO sąjungininkės ir pilnateisės Europos Sąjungos narės. Jos yra įsipareigojusios užtikrinti, kad transatlantinė bendrija būtų bendradarbiavimo, partnerystės ir gerovės sfera. Jungtinės Amerikos Valstijos didžiuojasi būdamas stiprios Baltijos valstybių sąjungininkės. Mūsų šalys kartu gina bendras laisvės ir demokratijos vertybes. Sveikinu Lietuvos, Latvijos ir Estijos šalių žmones ir siunčiu geriausius linkėjimus šimtmečio proga,“ – sakė Kongreso narys J. Shimkus.

„Draugo“ info

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00
JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00
[Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)
] Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00
Internetinė prenumerata – metams \$99.00
TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
[Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)
] Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.
Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Signatarų atžalos – gijos iš praeities

Rita Vileišytė-Bagdonas.

Niekas nepriklausomybės mums nepadovanojo

Rita Vileišytė – jauniausia 1918 m. Nepriklausomybės akto signataro Jono Vileišio ir Onos Vileišienės duktė. Gimė Vilniuje 1920 m. Baigė „Aušros“ mergaičių gimnaziją Kaune ir teisę Vilniaus universitete. 1944 m. pasitraukė į Vakarų. 1951 m. atvykusi į JAV dirbo įvairius darbus, buvo bibliotekininkė Yale universitete ir Newark viešjoje bibliotekoje. Šiuo metu gyvena Southbury, CT, JAV. Į Vilnių atvyko dalyvauti brolių Vileišių paminklo atidaryme ir paminėti šimtąją Vasario 16-ąją. Susitikom „Naručio“ viešbutyje, kuris glaudžiasi prie Signatarų namų.

Ar ilgam šįkart į Lietuvą?

Atskridom į Lietuvą vos kelioms dienoms. Iškart po Vasario 16-osios, jau kitą dieną, išskrendam atgal. Šį kartą net nebuvom nuvykę į Kauną, prie paminklo tėveliui. Paskutinį sykį prie jo buvom praėjusią vasarą. Tai kad ir didelio reikalo nebuvo. O čia, Vilniuje, vos spėk sukis – tai Vileišių paminklo atidengimas, tai įvairūs pasikalbėjimai. Man labai maloni kiekviena valanda, praleista Vilniuje – čia mano gimtasis miestas. Aš labai myliu Vilnių. Labai gražus miestas, ir nepaisant visokių naujovių, jaučiama, kad tai buvo labai galingos valstybės sostinė.

Jaučiama?

Labai jaučiama. Nepaisant nieko – labai jaukus, malonus miestas. O senamiestis – tiesiog brangenybė. Kiekvieną kartą čia būdama labai jaudinuos. Kiekvieną kartą, kai lėktuvas kyla iš Vilniaus, tramdau ašaras. Liūdna būna atsisveikinti su Vilnium, su Lietuva. Gyvenau Amerikoje beveik 70 metų, bet jaučiu, kad čia yra mano tėvynė. O ten – tik namai.

Rita Vileišytė-Bagdonas: „Esu be galo laiminga, kad gimiau šitokioje patriotiškoje šeimoje“.

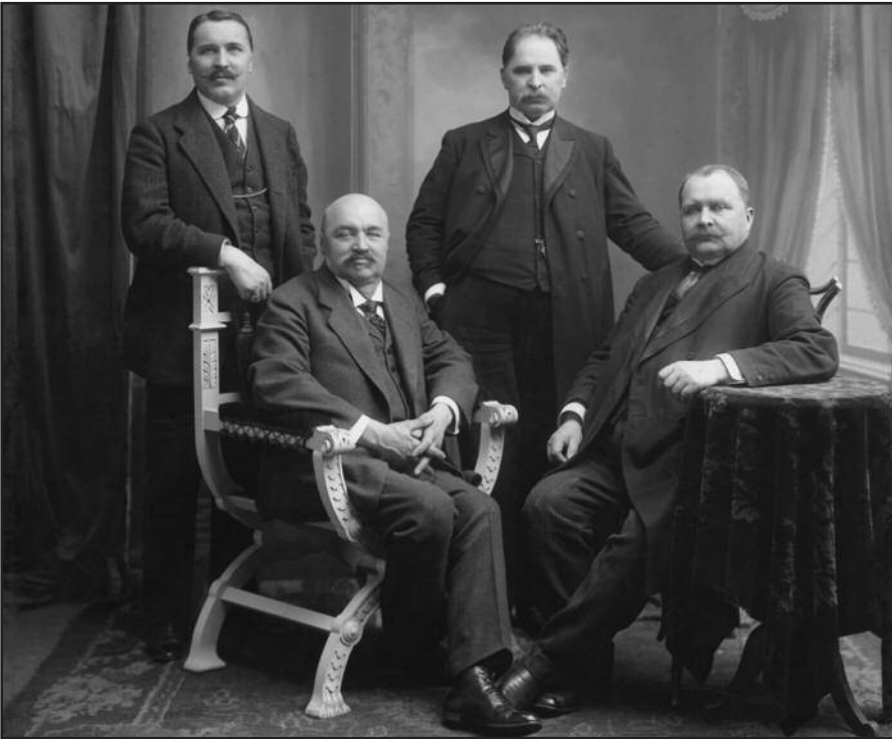
V. Zaikausko nuotr.

Kiek Jums buvo metų, kai išvykot iš Lietuvos?

Dvidešimt ketveri. Aš Vilniuje baigiau universitetą. Ir dabar pro viešbučio langą matau savo universitetą. Ir visos gatvės man taip pažįstamos...

Per drąsą, per pasiryžimą, patriotiškumą gali daug pasiekti. Kaip ir jie – aštuonioliktaisiais metais, taip pat smarkiai rizikavo – juk buvo visokių nuomonių. Bet, Kudirkos žodžiais tariant, buvo vienybė. Nepaisant to, kad jie buvo iš skirtingų luomų, skirtingų profesijų, amžiaus, įsitikinimų, jie dėl idėjos, dėl Lietuvos sutarė. O tai rodo didelį jų ryžtą, drąsą, patriotiškumą. Manau, kad signatarai verti pačios didžiausios pagarbos. Jie nežinojo, kuo tas galėjo baigtis. Lygiai kaip ir 1990-aisiais.

Eidamas į susitikimą su Jumis pagalvoju – kaip simboliška, kad šnekamės už

Broliai Vileišiai: Jonas Vileišis (k.), Petras Vileišis, Antanas Vileišis, Anupras Vileišis. Internetinių šaltinių nuotraukos

kelių metrų nuo vietos, kur buvo pasirašytas Nepriklausomybės aktas ir kur dabar jis yra atvežtas iš Vokietijos.

Be abejo. Mano anūkė, ieškodama viešbučio Vilniuje, išrinko šitą. Ji norėjo, kad aš jausčiausi tarsi namuose. Nors mane prieš išvažiuojant viskuo gąsdino: ir šalčiais, ir ligomis, bet aš labai aiškiai pajutau, kad šiomis svarbiomis dienomis turiu būti čia. Aš turiu prisiliesti prie tų įvykių, prie tų, prie kurių buvo prisilietęs mano tėvas. Aš daug ką darau iš pagarbos savo tėvui. Esu be galo laiminga, kad gimiau šitokioje patriotiškoje šeimoje. Didžiuojuosi tuo. Lietuva mūsų šeimoje visada buvo pirmoje eilėje. Aš be galo dėkinga savo tėvams už tai.

O šeimoje labai jautėsi Nepriklausomybės akto dvasia?

Na, suprantama, apie tai nebuvo kiekvieną dieną šnekama. Bet Vasario 16-oji šeimoje buvo švenčiama labai iškilmingai. Sakyčiau, kad tai buvo pati svarbiausia metų šventė mūsų šeimoje. Tačiau mano tėvas nebuvo iš tų, kurie ieško sau garbės. Sakydavo: reikalas atliktas – einam toliau.

Kai 1940 m. prasidėjo tremtis į Sibirą, mano šeima taip pat nukentėjo. Iš tėvo ir iš motinos pusės buvo išvežtų. Dvidešimt žmonių!

Nukelta į 7 psl.

Signataras Jonas Vileišis daug nuveikė Lietuvos labui.

Mykolo Biržiškos anūkė Danutė Mažeikienė:

„Esu senelio pasėta sėkla“

Kokios mintys aplanko švenčiant šią vasario 16-ąją, kai Lietuva pažymi savo nepriklausomybės atkūrimo 100-metį?

Kiekvieną vasario 16-ąją labai noriu apsisiverkti iš džiaugsmo nes esu užauginta su negyjančia Tėvynės ilgesio žaizda. Mano šeima – seneliai Mykolas ir Bronislava Biržiškos bei tėvai, Ona ir Kazys Barauskai, gyvendami Amerikoje, visą laiką sirgo tėvynės ilgesiu. Žinau, kad mano senelis, Lietuvos Nepriklausomybės Akto Signataras, būtų labai džiaugęsis šiuo Vasario 16-osios 100 jubiliejumi. Jam Lietuva buvo labai svarbi. Šį jausmą aš perėmiau iš jo, nes buvome labai artimi. Senelis man buvo kaip antras tėvas, nes tėtis mirė, kai man buvo vos penkeri.

Kaip prisimenate savo vaikystę, kai netekote tėčio, o jo vietoje buvo senelis?

Aš ir gimiau Los Angeles per savo senelio vardadienį – per Mykolines. Kai augau, man atrodė, kad mes gyvename rojuje, nes turėjome vieni kitus, lietuvių kalbą, šokį ir dainas. Nors iš tikrųjų gyvenome palyginti skurdžiai.

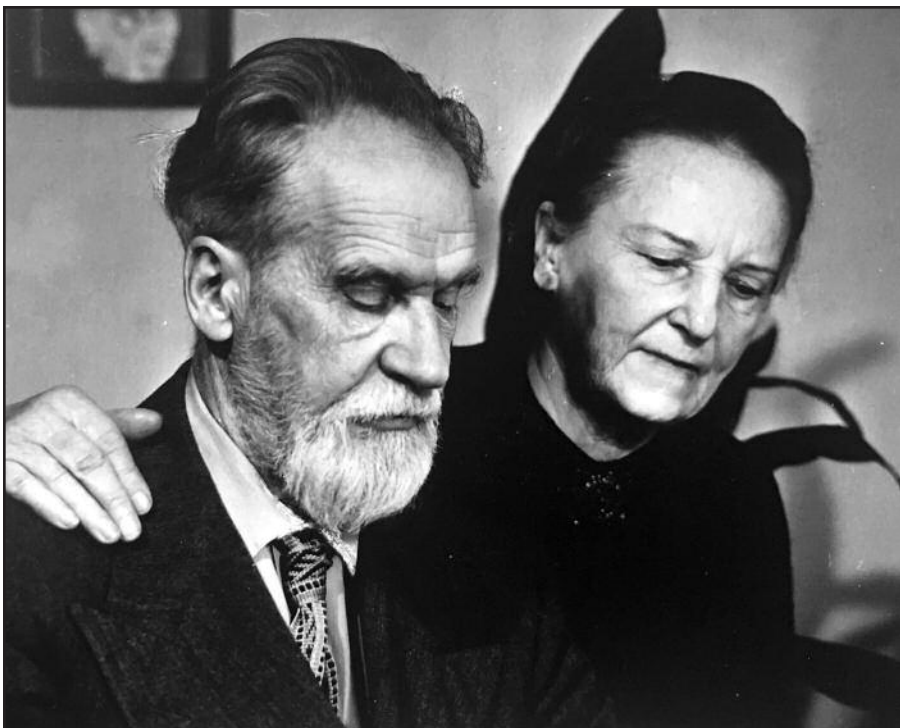
Pradžioje į Ameriką atvyko mano tėvai. Jie apsistojo netoli San Diego, ten mano tėtis, Lietuvoje buvęs mokytojas, įsidarbino pas vieną lietuvių, turėjusį gyvulių skerdyklą. Vėliau jis gavo darbą Los Angeles aliuminio fabrike. Ne-

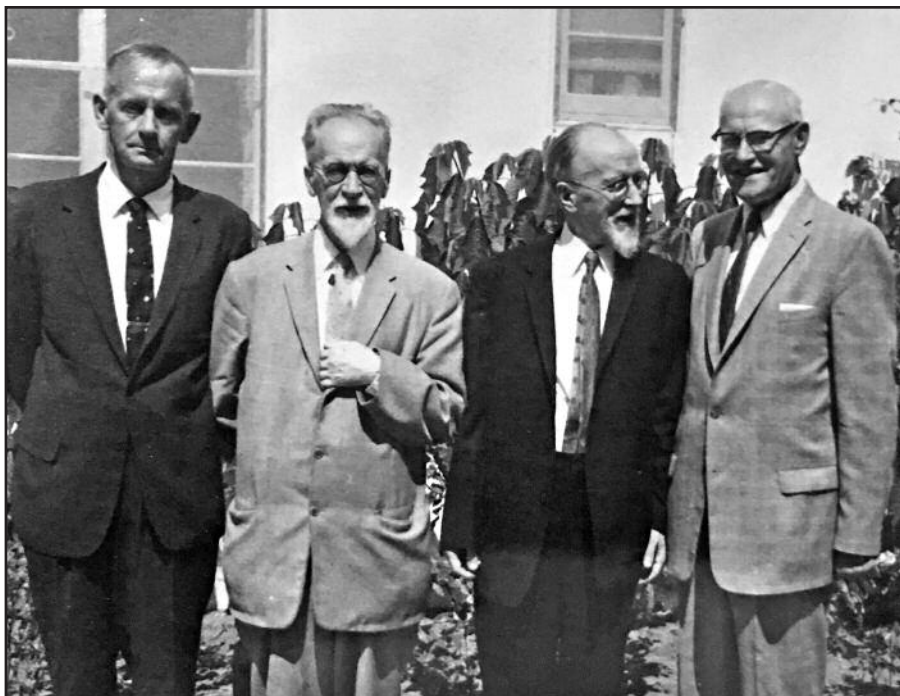
Danutė Mažeikienė: „Mes su seneliu Mykolu Biržiška buvome labai artimi“.

trukus, pas mus atvažiavo ir abu seneliai, kurie 1944 metais pasitraukę iš Lietuvos, gyveno Vokietijoje, Hamburge, vėliau Pinneberge. Ten senelis kartu su kitais Baltijos akademikais 1946–1949 metais profesoriavo DP stovykloje įkurtame Baltijos universitete Pinneberge, dėstė literatūros istoriją. Mano sesuo Venta ir brolis Vytautas gimė Vokietijoje Freiburge, o aš – jau Amerikoje. Tėčiui Amerikoje teko išlaikyti septynių asmenų šeimą – mamą, mus, tris vaikus ir senelius.

Nukelta į 4 psl

Mykolas ir Bronislava Biržiškos.

Broliai Mykolas (antras iš k.) ir Viktoras Biržiškos nemažai bendraudavo su konsulu Los Angeles J. J. Bielskiu (pirmas iš d.)

Danutė Mažeikienė: „Esu senelio pasėta sėkla“

Atkelta iš 3 psl.

Kai man buvo penkeri, šeimoje pasipylė mirtys. Mano senelė Bronislava nuskendo Ramiajame vandenyne. Dabar, kai galiu matyti Lietuvos televizijos ir radijo archyvuose esančius dokumentinius filmus, man aiškėja kai kurios tikrosios šios tragedijos priežastys. Praėjus dviem mėnesiams po jos mirties, mirė mano tėvas, senelio žentas. Jis neseniai buvo gavęs paaukštinimą aluminio gamykloje. Jį paaukštino, nes tas žmogus, į kurio vietą buvo paskirtas tėvelis, mirė. Netrukus ir mano tėtis, būdamas vos 46 metų, sulaukė tokio paties likimo. Manau, kad darbas aluminio gamykloje jį ne laiku nuvarė į kapus. Praėjus dar porai mėnesių po tėčio mirties, sužinojome, kad Anapilin iškeliavo senelio vidurinysis brolis Vaclovas Biržiška. Po to rimtai susirgo ir mano mama.

Kaip senelis ir visa šeima laikėsi po tiek netekčių?

Tos nelaimės galėjo jį sugriauti, bet senelis buvo kietas žemaitis. Po šių netekčių pas mus padėti atvažiavo mano teta, mamos sesuo Marilė ir jos vyras Stasys Žymantas-Žakevičius. Mirus senelio broliui Vaclovui, mano senelis su jauniausiuoju broliu Viktoru toliau dirbo prie Vaclovo Biržiškos nebaigto tritomio „Aleksandrynas“. Beje, šio leidinio paskutinį tomą galiausia pabaigė Marilė ir Stasys Žymantas-Žakevičius.

Mama gaudavo našlės pensiją, mes vertėmės, nors ir sunkiai. Kaip sakiau, mums, vaikams tai netrukė jaustis rojus gyventojais – turėjome senelį, mamą. Be to, mes Los Angeles gyvenome lietuviškoje oazėje – turėjome tautiečių ratą, kurie buvo artimi, savi. Susitikdavome Šv. Kazimiero parapijoje, kur daugelis parapijiečių buvo žemaičiai, tarp jų – ir klebonas, ir mano senelis.

Mykolas Biržiška buvo tarsi tos parapijos ašis, aplink jį sukosi daug lietuviškos veiklos. Gyvas būdamas, mano tėvelis buvo lituanistinės mokyklos direktorius, o senelis skaitydavo paskaitas jaunimui. Pas mus lankydavosi Lietuvos konsulas Los Angeles Julius J. Bielskis, garsus krepšininkas aukštaūgis Pranas Lubinas su žmona Mary Agnes, atvykdavo jaunimo – skautų, ateitininkų, dažnas svečias būdavo gydytojas William Grass-

ka. Kai būdavo švenčiama Vasario 16-oji, senelis visada pasakydavo kalbą.

Mykolas Biržiška buvo poliglotas, labai mėgdavo bendrauti su kitais akademikais – ukrainiečiais, lenkais, žydais jų kalba – jam tai būdavo atgaiva. Kai būdavo švenčiamas jo gimtadienis, sulėkdavo jaunimas, atsiveždavo sumušinių, pyragų – tas apkrautų stalų vaizdas iki šiol man stovi akyse. Beje, jeigu per televiziją rodydavo Hollywoodo aktorę Rūtą Lee, senelis visus darbus padėdavo į šalį ir sėsdavosi žiūrėti televizoriaus.

Kaip Jūsų pačios gyvenimą paveikė vaikystė, praleista su seneliu Mykolu Biržiška?

Kai jis mirė, man buvo 11 metų, bet aš esu ta sėkla, kurią senelis pasėjo, ji sudygo, užaugo, o dabar jau skleidžiasi mano pumpurai – visi trys jau suaugę mano vaikai – du sūnūs ir dukra moka lietuvių kalbą. Aš jaunystėje buvau tarp tų, kurie gyvendami Amerikoje, dirbo, kad sovietų okupuota Lietuva vėl taptų nepriklausoma. Kartu su vyru Antanu (Tony) Mažeika išitraukėme į politiką. Apie 1977–1980 metus pradėjome veiklą: organizavome demonstracijas už disidentus Balį Gajauską, Antaną Terlecką ir Nijolę Sadūnaitę, dirbome, kad gyvuotų „Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos“. Dar 1965 metais mano vyras Antanas kartu su 4 bendraminčiais New Yorke organizavo žygį į Jungtinių tautų organizaciją, kur 14 tūkstančių lietuvių, latvių, estų ėjo protestuodami

prieš Rusijos planus Lietuvoje įvesti rusiškus gatvių pavadinimus ir kalbą. Mužu su vyru ir 5 kitais aktyvistais buvom Amerikos baltų laisvės lygos iniciatoriai, o Antanas buvo pirmasis prezidentas. Būdami JAV piliečiai, šios mūsų įkurtos organizacijos nariai galėjo lengviau oficialiai pasiekti JAV Kongresą, Valstybės departamentą ir Baltuosius Rūmus. Lyga informuodavo JAV vyriausybę ir visuomenę apie Baltijos šalyse sovietų pažeidinėjamas žmogaus teises, religinę persekiojimą, kultūrinę ir tautinę diskriminaciją. Kai Michailas Gorbačiovas atvyko į San Francisco, mes ten vežėme 150 metrų ilgio lietuvišką trispalvę, pasirūpinome surasti lėktuvą, kuris skraidintų šūkį: „Gorbi, free the Baltic States“. Kai po 1990 metų iš laisvę atkūrusios Lietuvos į JAV atvykdavo politikai, mes rengdavome jiems susitikimus su amerikiečių spaudos ir televizijos atstovais.

Kaip žadate švęsti 100-ąją vasario 16-osios šventę?

Netikėta akimirka: M. Biržiška DP (Displaced Persons) stovykloje Pinneberge.

L. Briedžio nuotr.

M. Biržiška su garsiu tautiečiu krepšininku Pranu Lubinu ir jo žmona Mary Agnes.

Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį nusprendžiau likti Los Angeles. Kaip ir kasmet, tą dieną 10:30 ryto vykstame į Kalvarijos kapines, kur palaidotas mano senelis Mykolas Biržiška. Taip jo amžinojo poilsio vietą lankome kiekvieną vasario 16-ąją nuo 1962 metų, kai jis mirė. Taip ir lankysime iki to laiko, kol jo palaikai bus perlaidoti Lietuvoje. Į kapines turėtų atvykti ir Lietuvos konsulas Los Angeles Darius Gaidys, klebonas, grupė parapijiečių. Padėsime gėlių, vainiką, pasimelsime, sugiedosime Lietuvos himną. Taip pat dalyvausime iškilmingoje vakarienėje, kur esame pakviesti. Vakaražę ves aktorė, kuria senelis žavėjosi – Rūta Lee. Bus iš Lietuvos atvykusių svečių. Aš nusivešiu senelio biustą, kad jis nors taip būtų kartu su mumis Lietuvos valstybės 100 mečio paminėjime. O vakare važiuosime į Los Angeles oro uostą, kuris nušvis Lietuvos vėliavos spalvomis. Tai turėtų būti ypatinga šventė.

Kalbino **Virginija Petrauskienė**

Pagerbti Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai

DR. VIKTORAS STANKUS

Prieš 100 metų drąsūs signatarai paskelbė, kad po 123 m. caristinės Rusijos sprespaudos Lietuva, kuri buvo paglemžta 1795 m. paskutiniu juo Lietuvos ir Lenkijos padalijimu tarp Rusijos, Prūsijos ir Austrijos, ta Lietuva, kuri jau Quedlinburgo kronikoje 1009 m. minima turinti savo sieną ir karalių, keliasi nepriklausoma ir demokratine valstybe.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų pagerbimas prie Prezidento Antano Smetonos kapo (kuri 1944 m. žuvo gaisre Clevelande, kai bandė išgelbėti Lietuvai svarbius diplomatinis raštus), mauzoliejuje, vyko 2018 m. vasario 10 d. All Souls (Visų Šventųjų) kapinėse prie Clevelando, Chardon, Ohio.

Kai procesija pasiekė mauzoliejų, sveikinimo žodį JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) vardu tarė dr. Zita Maščinskienė. Neringos ir Pilėnų tunto skautai įnešė vėliavas, buvo sugiedotas Lietuvos himnas; invokacija tarė Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Juozas Bacevičius; signatarų vardus perskaitė Nomeda Vucianienė. Po to signatarų atminimas buvo pagerbtas tylos minute. Prezidentui Antanui Smetonai ir jo žmonai Sofijai padėtos gėlės (puokštės ruošė Eglė Janušauskaitė), jas nešė jaunimas ir vaikai. Eilės Lietuvai deklamavo aktorė Ona Pučkoriūtė-Zalensienė. Sugiedota giesmė „Lietuva brangi“.

Buvo parengtas ir turiningas pagerbimo dienos leidinys, kurį sudarė Vasario 16-osios klubo atstovas, Clevelando lietuvių kultūros dokumentavimo centro ir archyvų archyvaras ir patikėtinis Andris Jonas Dunduras.

Pagerbėme signatarus ir Prezidentą (iš d): Clevelando Lietuvių radijo vedėjas Eugenijus Dicevičius, dr. Viktoras Stankus, Jurga Dicevičienė, Edita Kuizaitienė, Clevelando Lietuvių namų /klubo pirmininkė Rūta Degutienė, aktorė Ona Pučkoriūtė-Zalensienė, Clevelando LB vicepirmininkė dr. Zita Maščinskienė, Virginija Motiejūnienė, Vytautas Nasvytis, skautė Emilė Dicevičiūtė, skautė Livija Maščinskaitė.

Leidinyje skelbė, kad minėjimą rengia JAV LB Clevelando apylinkės valdyba, garbės rengėjai – Lietuvos vasario 16-osios klubo (signatarų giminės ir artimieji) nariai: Sigutė Smetonaitė-Petrauskienė (Kaunas), Regina Smetonaitė (Vilnius), dr. Ingrida Jakubavičienė (Kaunas) – Istorinės prezidentūros Kaune istorikė, parašiusi knygų apie Prezidentą Smetoną ir jo šeimą. Leidinyje skelbiamos signatarų nuotraukos, jų mintys. Plačiau papasakota apie Prezidentą Smetoną ir jo veiklą. Tarp kitų nuotraukų paskelbta ir nepriklausomybės laikų jo šeimos nuotrauka: Sofija Smetonienė, sūnus Julius Smetona, žentas gen. plk. Aloyzas Valušis, duktė Marija Smetonaitė-Valušienė. Visi jie palaidoti Visų Šventųjų

kapinėse, kaip ir Juliaus Smetonos žmona Birutė Nasvytytė-Smetonienė bei jų sūnus, Prezidento vaikaitis pianistas Antanas Smetona. Leidinyje paskelbta ir daugiau istorinės medžiagos, kuri deramai pagerbia signatarų atminimą.

Clevelande Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 100-mečio renginių vyko ir daugiau. JAV LB valdybos atstovai ir konsulė I. Bublienė susitiko su Clevelando meru Frank Jackson, Vasario 16-ąją virš Clevelando rotušės buvo iškelta Lietuvos vėliava, Terminal Tower dangoraižis buvo apšviestas Lietuvos trispalvės spalvomis. Vasario 17 d. Cleveland State University auditorijoje vyko iškilmingas minėjimas-koncertas, kuriame pasirodė ansamb-

Tylos minute pagerbiamas signatarų atminimas. Lietuvos Vasario 16 klubas atstovas, Clevelando Lietuvių kultūros dokumentavimo centro ir archyvų archyvaras Andris Jonas Dunduras.

liai iš Clevelando, Toronto, Montrealio, vyko iškilmingas pokylis; vasario 18 d. vėliavos bus keliamos prie Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios, kur vyks šv. Mišios. Vasario 24 d. Šv. Kazimiero parapijos auditorijoje dar vyks šimtmečio koncertas, kurį dovanoja svečiai menininkai iš Lietuvos ir kurio repertuaras bus sudarytas iš Lietuvoje ir išeivijoje kūrusių muzikų kūrinių.

Dr. Viktoras Stankus – LB Clevelando valdybos garbės narys.

100

Lietuviai

Iš šiaurės ir rytų, iš pietų ir vakarų
atvykite pas mus - švęsime kartu

Šimtmečio Puota

2018 m. Kovo 10 d.
nuo 6:00 val. vakaro iki vidurnakčio
Columbus Centre
365 Surryse Road, Lake Zurich, IL 60047

Bilieto Kaina: \$80 (galima atvykti su paaugliais 14+ metų)
Užkandžiai prie "cash" baro, meninė programa,
vakarienė su vynu, saldumynai, gyva muzika ir dainos, šokiai.

VAKARINĖ APRANGA

Kviečiame užpildyti Rezervacijos Anketą
prieš 2018 m. Kovo 1 d.
Rezervacijos anketas galite rasti GLM raštinėje,
bilietus galite įsigyti jau dabar www.puota.com

Organizuoja J.A.V. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
WAUKEGAN - LAKE COUNTY APYLINKĖ
Platesnė informacija:
Tel.: Elena 847-549-3287 Gintas 847-644-2871

Šimtmečio Puota

Nuosirdžiai kviečiame atvykti į Jums
organizuojamą šventinį vakarą. Šimtmečio Puotoje
ne tik paminėsime prieš šimtą metų paskelbtą
Lietuvos valstybės nepriklausomybę, bet ir
pasidžiaugsime mūsų Bendruomenės 66-tais
gyvavimo metais!

Ta proga pagerbsime lietuvių mūsų kraštuose
puoselėjančius bei aktyviai dirbančius
Bendruomenės labui.

Organizuosime loteriją, kurios metu ne tik
galėsite laimėti įvairius prizus, bet ir prisidėti prie
Lietuvos vardo įamžinimo Amerikos žemėje. Tam
bus skirti visi loterijoje surinkti pinigai.

Užkandžius prieš ir po iškilmingos vakarienės
garantuojame. Šokti ir linksmintis galėsite iki
vidurnakčio, skambant gyvai atliekamom
lietuviškom dainom!

Nepraleiskite progos—Jums organizuota
Puota laukia!!!

Bilietus galite įsigyti: www.puota.com
Rezervacijos anketas rasite GLM raštinėje.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Garbė Kristui! Mieli ateitininkai

Sveikinu visus Jus sulaukus Lietuvos Respublikos šimtmečio jubiliejaus!

Pusė praėjusio nepriklausomybės šimtmečio Lietuva buvo okupacijų gniaužtuose, tačiau šios okupacijos nesužlugdė mūsų tautos ryžto ir tikėjimo Laisve, Tiesa ir Teisingumu. Semkimės idealizmo iš ateitininkų savanorių, kurie prieš šimtą metų nepabūgo stoti į atkurtos Tėvynės gynybą. 1918 m. vasario 16-osios Nepriklausomybės akto signatarai ateitininkai: Kazys Bizauskas, Aleksandras Stulginskis ir Pranas Dovydaitis tebūna mums Tėvynės meilės įkvėpimo šaltinis ir pavyzdys savo kasdienybę atnaujinant Kristuje. Grėsmės akivaizdoje jie neišsigando, o savo meilę Lietuvai ir ateitininkijos principams bei idealams parodė „iki mirties, iki Kryžiaus mirties“ (Fil 2, 8). Tikiu, kad ateinantį šimtmetį ir mes drąsiai liudysime Kristų savo kartos pasauliui.

Tegul Trakų Dievo Motina, Lietuvos Globėja, kurios paveikslo karūnavimo jubiliejų minime, ir toliau globoja mus visus ir mūsų brangią tėvynę.

Vaidotas A. Vaičaitis
Ateitininkų federacijos pirmininkas

Signatarai ateitininkai

1918 m. vasario 16 d. dvidešimt signatarų pasirašė Nepriklausomybės aktą. Tarp pasirašiusių buvo trys ateitininkai: Pranas Dovydaitis, Aleksandras Stulginskis ir Kazys Bizauskas.

Pranas Dovydaitis
1886–1942 m.

Ateitininkų kūrėjas, Ministras pirmininkas, teisininkas, filosofijos mokslų daktaras, profesorius, enciklopedistas, apie 40 periodinių leidinių redaktorius ir leidėjas. 1941 m. NKVD areštuotas. 1942 m. sušaudytas Sverdlovske, Rusijoje. 2000 m. popiežius Jonas Paulius II jį paskelbė kankiniu.

Aleksandras Stulginskis
1885–1969
Antrasis Lietuvos prezidentas
(1922–1926)

Vienas Lietuvos krikščionių demokratų partijos steigėjų, agronomas, ūkininkų sąjungos steigėjas ir pirmininkas. 1941 m. birželio 13 d. okupacinės valdžios suimtas ir ištremtas į Krasnojarsko kraštą. 1956 m. grįžo į Lietuvą.

Kazys Bizauskas
1893–1941 m.

Teisininkas, literatas, spaudos ir švietimo darbuotojas, visuomenės veikėjas, vienas Lietuvos banko steigėjų. Diplomatas – įgaliotasis ministras JAV, Latvijoje, Didžiojoje Britanijoje, Olandijoje. 1940 m. liepos mėn. NKVD suimtas. 1941 m., prasidėjus karui, birželio 26 d. sušaudytas Baltarusijoje.

„Ateitis“ nr. 10 kviečia siekti grožio, gėrio ir tiesos

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Šiais žodžiais redaktorė Reda Sopranaitė skaitytojus kviečia pradėti Naujuosius metus. Žurnalo pradžioje diakonas Gabrielius Satkauskas aprašo Kristaus gimimą pagal ankstyvųjų krikščionių pavyzdį. Rusnė Šidlauskaitė apklausinėjo žmones, ką jiems reiškia šventinė dvasia. Jos žodžiais, gera būti bendruomenėje, kurioje jautiesi kaip šeimoje. Andrius Navickas pasakoja apie katalikus politikoje.

Kitoks negu įprasti straipsniai yra Vytauto Raškausko pasikalbėjimas su prof. Aine Ramonaite apie sovietmetį, Sąjūdžio ištakas ir nepriklausomybės laikotarpį. Profesorė su būriu kolegų praėjusią vasarą išklausė daugybę miesto ir kaimo žmonių pasakojimų, kaip šie gyveno Lietuvai atkuriant laisvę ir nepriklausomybę. Pateiksiu porą ištraukų iš to pasikalbėjimo. „Išivaizduokite, žmogus turėjo darbą, mašiną, gaudavo keliapiničius atostogoms, atlyginimai kai kuriuose kolūkiuose buvo dideli, apskritai žmonės viską sau užsiaugindavo, o kai ką dar paimdavo iš kolūkio, todėl ir pinigai kaupėsi, buvo galima gerai aprūpinti vaikus. Žmonės kaimuose gyveno tokį, vadinkime, užtikrintą, aiškų gyvenimą ir žinojo, kaip viskas yra. Staiga vieną dieną sužinojo, kad nuo rytojaus kolūkio nebebus“. Toliau ji dėsto, kad jeigu žmonės iš anksto nebuvo mokomi prisiimti atsakomybės už savo gyvenimus, jiems buvo labai sudėtinga patiems nusistatyti savo gyvenimo kelią. Mokslininkė daro išvadą: kai žmonės galvoja apie sovietmetį, beveik niekas negalvoja iš okupacinės valdžios perspektyvos. Jie galvoja, kad jie patys ir sovietinę Lietuvą statė. „O kad visa tai yra nurašyta kaip viena didelė istorinė klaida, tiems žmonėms reiškia, kad jų gyvenimai buvo beprasmiški (...) Vytautas Landsbergis, nors to specialiai nesieki, tačiau tiems žmonėms įkūnija šitą orumo pažeminimą, ir dėl to, aš manau, didelė dalis žmonių jam niekad neatleis“.

Iš kito kampo į Lietuvą žiūri Greta Juodkaitė, dalindamasi savo išvalgomis apie Tėvynę, kurią turi mylėti. Ringaudas Palubinskas tą mintį pratęsia, atsakydamas į klausimą „Kam katalikui reikalinga Lietuva?“ Dominyka Novickaitė primena, kad blogiui klestėti pakanka, kad geri žmonės liktų pasyvūs. „Atgal į ateitį“ skyrelyje Antanas Maceina, prabildamas iš 1930 m. „Ateities“ žurnalo puslapių, aiškina, kad Kristaus mokslas yra naujiena, kurios pasaulis niekada nebuvo girdėjęs.

Toliau matome rašinius apie tėvų santykius su vaikais, apie liūdesį. „Klajūnų pobūvis Indijoje“ tą nuotaiką tarsi išblaško. Paminėtas vysk. Vincentas Borisevičius 130 metų gimimo metinių proga. Dar duodama pora įdomių aprašymų iš Kanados lietuvių istorijos ir apie iš ten kilusios Audros Stančiūtės savanorystę Lietuvoje.

Su šiuo numeriu baigiamas praėjusių metų „Ateities“ derlius, susidedąs iš 640 puslapių.

Ieškoma prisiminimų apie a.a. kun. Stasį Ylą

Šiuo metu renkama medžiaga knygai apie buvusį Ateitininkų federacijos dviasios vadą a.a. kun. Stasį Ylą bei jo giminaitę a. a. ses. Mariją Augustą, Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserų vienuolijos provincijolę, Putnam, Connecticut. Knygą rašo ses. Albina Pajarskaitė, Rita Šlaitaitė ir Elvydas Jačėnas. Ją numatoma spausdinti Lietuvoje, leidykloje „Naujas lankas“.

Autoriai laukia prisiminimų apie kun. Ylą ypač iš tų, kurie lankė jo vadovaujamus Moksleivių ateitininkų Žiemos kursus Dainavos stovykloje. Pavyzdžiui, autoriai norėtų žinoti, kokį išpūdį kun. Yla paliko kursantams, kaip jis tuos kursus vedė, ką jaunimas iš tų kursų gavo.

Norintys pasidalinti prisiminimais kviečiami juos pateikti iki balandžio 1 d. Viktorui Nakui el. paštu: vanakas@gmail.com. Autoriai pageidauja, kad ir trumpų prisiminimų – vieno ar dviejų paragrafų.

Ateitininkų Šalpos Fondo

Metinis susirinkimas ir tradicinė vakarienė

šeštadienį, kovo 17 d. Ateitininkų namuose
4 val. p. p. – Metinis narių susirinkimas

Kviečiame visus tapti Šalpos fondo nariais. Daugiau informacijos suteiks valdybos pirm. Audrius Rušėnas el. paštu: asfondas@gmail.com

6 val. v. – Tradicinė vakarienė
Programą atliks solistė Agnė Giedraitytė

Vakarienės pelnas remia AŠF veiklą. Norintys dalyvauti vakarienoje prašomi užsisakyti vietas paskambinus Pranutei Domanskienei tel. 708-712-7112 arba pranešti el. paštu: FLD85@aol.com.

Ateitininkų šalpos fondas •1380 Castlewood Dr. • Lemont, IL 60439

LOTYNŲ ŠOKIŲ VAKARAS,

skirtas paremti Ateitininkų namus, Lemonte

Šeštadienį, kovo 3 d., 6:30 val.v.

Salsa šokių pamoką ves
Žiba Sidrytė iš „Confidance Chicago“ studijos

RSVP iki vasario 23 d.
Dainė Quinn dainequinn@gmail.com,
Ramunė Motekaitienė moteram@hotmail.com

Niekas nepriklausomybės mums nepadovanojo

Atkelta iš 3 psl.

Visi artimiausieji... Pusbroliai, pus-seserės... Ir mano vyriausioji sesuo Birutė Tursienė su vaikais... Vyras buvo atskirtas tuojaus... Manau, kad tai labai smarkiai prisidėjo prie tėvo ligos, – insultas... Jis neteko darbo, neteko visko... Nepaprastai išgyveno dėl okupacijos. Dar turėjom vilčių... Bet net ir jos sugriuvo. Vis dėlto reikėjo tikėti, kad bus geriau. Mačiau, kaip jis tiesiog traukėsi iš gyvenimo. Neviltis augo. Jis mirė būdamas 70-ies, 1942 m. Tėvelio mirtis man buvo nepaprastas smūgis, susiūbavo žemė... Jis buvo mano gyvenimo švyturys, gyvenimo pagrindas.

Mano motina okupaciją išgyveno. Ji visuomet labai palaikė tėvą. Niekad nesu girdėjusi ją kuo nors skundžiantis. Jai Lietuva buvo viskas, virš visko.

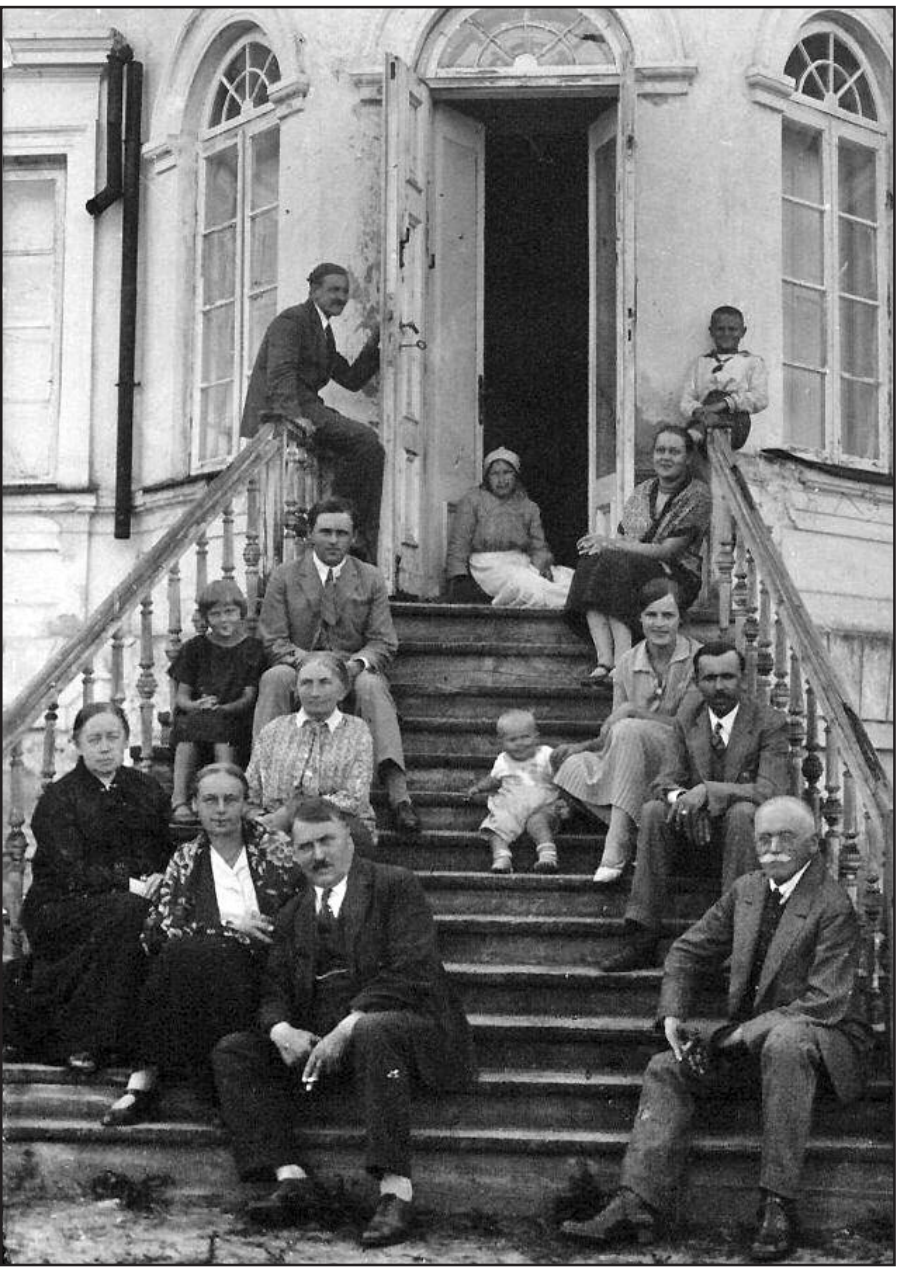
Kai augau Kaune, tėvas buvo miesto burmistras, jis per dešimtį metų tiesiog stebuklą iš miesto padarė. Lig tol nebuvo nei šaligatvių, nei vanden-tiekio ar kanalizacijos, o padarė modernų vakarietišką miestą. Sunku patikėti – per dešimt metų! Žinoma, jis turėjo labai patikimus pagalbininkus, bendraminčius. Bjaurėjosi kyšiais ir panašiomis negerovėmis. Kaip Vincas Kudirka.

Aš labai dėkinga savo tėvams. Jokios garbės sau nepriskiriu. Aš tik augau tokioje šeimoje. Ir Nepriklausomybės dieną čia, Vilniuje, Lietuvoje, aš būsiu vienintelis likęs vaikas iš tų dvidešimties pasirašiusiųjų aktą. Dar yra Petras Klimas, jaunesnysis, bet jis, rodos, Prancūzijoje gyvena, ir, kaip suprantu, gerokai pasiligojęs. Yra ir Ramutė Vailokaitytė, gyvena Californijoje.

Čia yra graži tradicija – Prezidentūroje būnam priimami Prezidentės. Manau, kad tai nuostabi tradicija, parodanti, kad tie, kurie dirbo Lietuvos labui, nėra užmiršti, o pagerbti. Nesam nustumti į užmarštį.

Gerb. Rita, paprastai vaikai būna labiau prisirišę prie vieno iš tėvų. Kuris – tėvas ar mama Jums buvo artimesnis?

Kol esi mažas vaikas, labiau prie motinons glaudiesi. O kai paaugau, aš buvau labiau tėvo duktė. Mudu pasikalbėdavom, mėgdavo pafilosofuoti su manim, eidavom pasivaikščioti. Buvau laiminga. Iš jo sužinojau, kas svarbu gyvenime. Jis buvo malonaus būdo, į ginčus nesileisdavo, bet kas lietė Lietuvos reikalus, buvo labai principingas. Niekas negalėjo jo išgąsdinti. Net mirties bausmė, – jis buvo Lukiškių kalėjime. Kartais aš jo paklausdavau: kaip tu visa tai išgyvent pajėgei, kai pusę metų girdėjai, kaip šaudo kalėjime

J. Vileišis su žmona Ona Vileišiene (priekyje centre).

žmones... O jis atsakydavo: „Dainuodavau. Dainuodavau pasvalietiškas dainas“... Manau, kad jam jokia auka Lietuvai nebūtų buvusi per didelė. O kiek jaunų žmonių paaukojo savo gyvybes už Lietuvą.

Kokie Jus apima jausmai galvojant apie Vasario 16-ąją?

Na, žinot, jausmai gana sudėtingi. Aš labai didžiuojusi savo tauta. Kad po caro priespaudos metų atsirado žmonių, kurie paskelbė Lietuvos valstybės nepriklausomybę. Manau, kad jie buvo ne kas kita, kaip didvyriai. Stebukladariai. Betgi režimas, kurio fone jie skelbė nepriklausomybę, nebuvo nei malonus, nei draugiškas. Po dviejų sukilimų XIX a. žmonės buvo ir šaudomi, ir kariaimi, ir kankinami, ir juos trėmė į Sibirą, buvo uždrausta lietuvių kalba ir raštas... Jokia kita Europos tauta taip smarkiai nėra nukentėjusi.

Ir vis vien Lietuva kaip paukštis pakilo iš pelenų, iš gaisrų ir persekiojimų.

Dėl to Lietuvai labai gerai suprantamas Tibetas, Ukraina... Būtų gerai, kad ir kitos valstybės tai suprastų. Bet...

Vasario šešioliktoji – man yra ypatinga diena. Bet aš nenoriu pasakyti, kad menkesnė buvo Kovo 11-oji. Tai labai herojiška diena. Žmonės atsikėlė po penkiasdešimties metų – jie drįso, jie buvo pasiruošę mirti.

Lietuviai pernelyg mažai didžiuojasi savo tauta. Nepakankamai. Juk mes gyvename čia, šitoj vietoj, šitoj

mūsų gintarinėje pakrantėje – jau vien dėl to, kad mūsų ainiai čia gyveno, dėl to, kad savo kraštą patys apgynėm, mes nusipelnėm nepriklausomybės. Ir nėra mums prieš ką lankstyti. Mums į pagalbą neatėjo jokia svetima kariuomenė, dėl mūsų nežuvo nei vienas svetimos šalies kareivis – mes patys ją, laisvę, išsikovojom.

Tačiau mes tebegydomė savo žaizdas. Reikia turėti kantrybės, reikia suprasti žmones – sovietų okupacija buvo baisi. Jie norėjo valdyti ne tik mūsų fizinį kūną, bet ir protą. Lietuviai – sena ir be galo garbinga tauta. Ir jeigu mes patys savęs negerbsime – pasakykit, kas mus dar gerbs? Kas gerbs? Mūsų kaimynai? Ne, niekas negerbs! Mums nereikia malonių. Kaip gerai, kad mes nesam niekam skolingi. O juk yra labai galingų tautų, kurios nepajėgė savęs apginti, buvo užpultos ir pasidavė... O Lietuva apsigynė be niekieno pagalbos. Betgi 1918 m., po nepriklausomybės paskelbimo, ją reikėjo apginti. Ėjo vaikinai iš kaimo, paprasti, skurdūs, kartais net batus nešėsi per petį, pamovę ant lazdos, nelaikę rankose šautuvo. Ėjo ginti Lietuvos. Svarstau – gal Lietuvos šventa žemė juos įkvėpė? Su kiek priešų mes turėjom reikalų... Kiek daug žuvo žmonių už laisvę!

Stebėtino šviesumo esate.

Na, ką jūs... Perdedat. Bet jūs pažiūrėkit – koks grožis aplinkui. Vilniaus bokštai – jie tokie gražūs. Aš gimiau Vilniuje, mano broliai ir seserys taip pat gimę Vilniuje. Mes buvom penki. Mano tėvai norėjo, kad visi vaikai gimtų Lietuvos sostinėje. Gyvenom dabartiniame Gedimino prospekte, mūsų namuose ne vieną vakarą buvo derinamos paskutinės Nepriklausomybės akto detalės. Buvo pavojinga, bet tėvas apie tai negalvojo.

Jūsų namuose, ant pietų stalo buvo rašyti Nepriklausomybės akto variantai? Taip.

Tokias jaudinančias detales pasakojate... Miela gerb. Rita, ačiū už pokalbį. Susitiksimė didžiausioje mūsų šventėje – šimtojoje Vasario šešioliktoje.

Kalbino **Vitalius Zaikauskas**

Burmistras J. Vileišis vos per dešimtmetį Kauną pavertė moderniu europietišku miestu.

Švenčiant Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 100 metų sukaktį,

Amerikos Lietuvių Taryba sveikina ir kviečia visus geros valios lietuvius jungtis į bendrą darbą: stiprinti sunkiai iškovotą Lietuvos nepriklausomybę, tvirtinti vienybės ryšius tarpusavyje bei su broliais ir seserimis Lietuvoje, kurti Tautos valstybingumą ant doros, sąžiningumo ir didžiadvasiškos aukos pamatų.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL
4545 W 63RD STREET • CHICAGO, IL 60629

Vilniuje, Gedimino prospekte, vakare degė laužai.

NATO kariškiai Šiauliuose sveikina Lietuvą.

Lietuva švenčia savo gimtadienį

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Iškilmės Vilniuje, minint mūsų atkurtos Tėvynės 100-ąjį gimtadienį, prasidėjo lygiai vidurdienį Lietuvos laiku, likus 30 min. iki valandos, kai buvo pasirašytas 1918 m. Nepriklausomybės aktas. Didžiulis ekranas rodė laiką, kiek minučių ir sekundžių liko iki tos mūsų šalies istorijai, mums visiems be galo brangios minutės. Iki 2018 m. vasario 16 d. 12 val. 30 min.

Žmonės plūste plūdo į S. Daukanto aikštę, prie Prezidentūros. Sunku buvo išisprausti į troleibusą ar autobusą, važiuojantį link senamiesčio. Žmonių marių marios – nė galo, nė krašto nematyti. Tūkstančių tūkstančiai. Šimtų šimtai trispalvių. Šaltoka. Pasakojama, kad ir prieš 100 m. buvo šalta diena.

Bandau pasistiebt, kad matyčiau aikštės centrą, tačiau niekaip. Matau ant tvoros, juosiančios aikštę, užsiropščiusius vaikus. Jie kiek nustumba, pamatę besikabarojantį ir mane. Mandagiai pasislenka. Viena ranka laikausi ištvėręs metalinio tvoros virbo, bet esu virš visų galvų ir puikiai matau, kas vyksta aikštėje.

Iškilmės prasideda. Įsijungiu telefono kamerą ir tiesiogiai transliuoju į savo „Facebook“ paskyrą. Prisi-jungia vienas draugas iš Islandijos – perduodu linkėjimus ir pasveikinu su savo Tėvynės gimtadieniu. Už kelių akimirų prisijunga Rita Baltušytė iš Australijos, dar vienas draugas iš Londono, kita draugė iš Baltimorės, kita – iš Argentinos, Italijos, Rusijos, Kambodžos... Nebespėju sekti, kas prisijungia ir sveikina. Jausmas –

Visoje Lietuvoje vyksta akcija „Uždek žvakelę ant savanorio kapo“.

Įvairių šaltinių nuotr.

koks mažas mūsų pasaulis ir kad visur yra lietuvių, kuriems ši diena – išskirtinė.

Keliamos Baltijos šalių, šiomet taip pat švenčiančių savo valstybių atkūrimo jubiliejus, vėliavos.

Trys salvės

Valstybės atkūrimo 100-mečio proga pasveikinti Lietuvos žmonių ir drauge paminėti šią sukaktį į mūsų šalį atvyko visi kviešti kaimyninių šalių vadovai, kiti garbingi užsienio svečiai: Latvijos ir Estijos prezidentai Raimonds Vējonis ir Kersti Kaljulaid,

Lenkijos prezidentas Andrzej Duda, Vokietijos, kuri saugojo mūsų Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akta, Prezidentas Frank-Walter Steinmeier, prieš kelias savaites antrai kadencijai per rinktas Suomijos Prezidentas Sauli Niinistö ir Islandijos – pirmosios valstybės, pripažinusios atkurtą Lietuvos valstybę, vadovas Guðni Thorlacius Jóhannesson. Jubiliejiniuose renginiuose taip pat dalyvauja ir strateginės regiono partnerės – Švedijos kronprincėsė Viktorija, Ukrainos bei Gruzijos šalių vadovai Petro Porošenka ir Georgij Margvelašvili, Europos Vadovų Tarybos pirmininkas Donald Tusk

ir Europos Komisijos pirmininkas Jean-Claude Juncker. Ypač šiltai plojimai pasitikti mūsų Prezidentai – Valdas Adamkus ir Dalia Grybauskaitė.

Viskas mūsų rankose

Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasakė sveikinimo kalbą. Ji pabrėžė Lietuvos valstybės gyvybingumą, veržlumą bei visuomenę drąsą ir kovingumą. Kalbėdama apie visuomenės indėlį kuriant laisvą ir stiprią Lietuvą, ragino piliečius, kad būtų matomi,

Nukelta į 9 psl.

Svarbiausi miestų pastatai apšviesti mūsų vėliavos spalvomis.

Kita akcija – „Iškelk trispalvę prie savo namo“.

Atkelta iš 8 psl.

girdimi, drąsūs ir patikimi. „Mus mėgino stabdyti ir naikinti bei jėga ištrinti bet kokį prisiminimą apie Pirmają Respubliką, tačiau, – sakė Prezidentė, – tauta pakilo kovai už Nepriklausomybę ir šiandien Valstybė žengia į naują šimtmetį”.

„Viskas mūsų rankose, – pabrėžė D. Grybauskaitė, – minėdami Vasario 16-ąją tęsiame Valstybės kūrėjų darbą”.

„Šiandien su dėkingumu ir pasididžiavimu prisimename visus, kurie kėlė mūsų šalį iš užmaršties, kurie klojo mūsų dabarties pamatus”, – kalbėjo šalies vadovė ir pabrėžė, kad šimtmetis buvo nepaprastai veržlus skrydis į ateitį, į šviesą – į laisvą pasaulį. D. Grybauskaitė sakė, kad jau trečdalis amžiaus valstybė vėl yra Lietuvos piliečių atsakomybė ir per šį laikotarpį Lietuva daug ką išdrišo. Anot Prezidentės, Lietuva turi šimtus žmonių, vertų savo Valstybės padėkos už tai, kad nesusvyravo, kad patikėjo, kad bandė, mokė, tyrė ir apgynė, kad sąžinės nepardavė. „Praėjusio amžiaus pradžioje su didele viltimi ieškoję nors menkiausio palaikymo, šiandien mes aiškiai žinome, kas yra draugo ir sąjungininko peysis”.

„Mielieji, – baigdama kalbą į Daukanto aikštėje susirinkusią minią kreipėsi D. Grybauskaitė, – mums pasisekė, kad esame šimtmečio ir ateinančio šimtmečio liudininkai. Tegul jis paliks mūsų atmintyje gilų ir prasmingą pėdsaką. Lietuvos Valstybės jubiliejus vertas, kad minėtume jį visus metus ir visur, kur tik yra mūsų tautiečių. Visur. Netrukus varpų skambėjimas, kaip šimtmečio sąsauka, sujungs visą Lietuvą ir mūsų visų širdis. Kiekvienas esate Lietuva. Nuo to, ką darote ir kaip gyvenate, priklauso, pakelta ar nuleista galva stovės mūsų Valstybė. Tai vienintelis Lietuvos mums duotas laikas. Galvokime, kaip jį išnaudosime, kaip jį nugyvensime ir ką sukursime. Būkime matomi ir girdimi, būkime drąsūs ir, svarbiausia, patikimi. Metai iš metų, karta po kartos. Tegul Lietuvos Valstybė skamba visada išdidžiai ir garbingai”, – su švente sveikindama kalbėjo Prezidentė.

Sveikinimai iš viso pasaulio

Vasario 16-ąją mininčią Lietuvą su švente pasveikino JAV, Kinijos, Rusijos

Prezidentė D. Grybauskaitė susitiko su Lietuvoje viešiniu Europos Vadovų Tarybos (EVT) pirmininku Donald Tusk. Buvo įvertinta susidariusi padėtis dėl „Brexit“, ES iškilę iššūkiai bei naujų programų poreikiai, sutarta, kad bus siekiama, jog žemės ūkio išmokos priartėtų prie senesniųjų ES narių išmokų, nebūtų stipriai mažinama struktūrinė parama ir užtikrintas tinkamas finansavimas strateginių jungčių projektams elektros tinklų sinchronizacijai, geležinkelio vėžei „Rail Baltica”.

sukčių laimėjimai, kurių didiesiems atstovams dar teko išsisukinėti per dopingų makalynes, ir vis tiek jie eina gėdingai lauk, o Lietuva žengia ir laimi, – V. Landsbergio žodžius skaitė R. Bagdzevičius. – Ir vis dėlto – paradok-

prezidentai, popiežius Pranciškus, Didžiosios Britanijos karalienė, Japonijos imperatorius ir kiti lyderiai. Jungtinių Valstijų prezidentas Donald Trump, sveikindamas valstybės atkūrimo šimtmečio proga, padėjo Lietuvai už šalies indėlį į NATO. Sveikinimo laiške Prezidentas teigia, kad JAV didžiuojasi „ilga draugyste su Lietuva ir ilgais partnerystės metais sprendžiant iššūkius mūsų bendroms vertybėms. ...Mūsų šalys yra išipareigojusios savo pavyzdžiu skatinti demokratijos principus namuose ir ginti asmens laisves visame pasaulyje... Taip pat labai vertiname Lietuvos atsidavimą NATO ir jos prisidėjimą, tiek lėšomis, tiek personalu, prie visų sąjungininkių teritorinio vientisumo apsaugos ir kovos su pasaulinio terorizmo grėsmėmis”, – teigia D. Trump. Lietuva šiemet pirmą kartą pasieks NATO tikslą – gynybai skirti 2 proc. bendrojo vidaus produkto. Tokį žingsnį JAV vadovas rodo kaip pavyzdį kitoms Europos šalims. Prisdėdama prie kovos su džihadistais, Lietuva į Iraką yra išsiuntusi karinių instruktorių, svarstoma į šią šalį arba į Afganistaną siųsti specialiųjų operacijų pajėgas.

Popiežius Pranciškus sveikinimo laiške linkėjo, kad „visa tauta išliktų vieninga, kartu siekdama bendrojo gėrio”.

Su valstybės atkūrimo šimtmečiu Lietuvą taip pat pasveikino Nyderlandų, Maroko, Tailando karaliai, Italijos, Turkijos, Korėjos, Meksikos, Egipto prezidentai, Australijos ir Naujosios Zelandijos generaliniai gubernatoriai.

2018 vasario 16, 12:30

Grįžkime į S. Daukanto aikštę. Karo akademijos kariūnai įnešė 100 trispalvių. Po Lietuvos kariuomenės garbės kuopos parado tradiciškai iššautos trys pabūklų salvės – pirmoji už Nepriklausomybės Akto signatarus. Virš žmonių galvų praskrido Lietuvoje dislokuotų NATO oro pajėgų naikintuvai, kuriuos susirinkusieji palydėjo plojimais. Išmušė 12 val. 30 min. Suskambo Vilniaus ir visos Lietuvos bažnyčių varpai. Jaudinanti akimirka...

Iškilmės baigiasi. Žmonės iš aikštės pasuka link Pilies gatvės, prie Signatarų namų. Deja, iš balkonėlio kasmet čia kalbančio Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko, Kovo 11-osios Akto signataro prof. Vytauto Landsbergio neišvydome – jis susirgo. Dėl gripo komplikacijų patekusio į ligoninę kalbą perskaitė aktorius Rimantas Bagdzevičius.

Kaip ir kasmet, V. Landsbergio kalboje netrūko ironijos, kritikos Rusijai bei raginimo susitelkti. Šių metų kalboje jis nepamiršo Rusijos sportininkų dopingo skandalo, dėl kurio šios šalies sportininkams neleista dalyvauti olimpiadoje po Rusijos vėliava.

„Jaunoji šimtamete Lietuva, sveikinu tave, pradėjusią skaičiuoti antrąjį Respublikos šimtmetį, sveikinu

tave išdidžią, naujausiais pasaulio mokslo, technologijų atradimais, tik žiūrėk, pasauli, su kuo ateina ir ką tau atneša Lietuva. O be to, dar išdidi vis gausesniais sporto laimėjimais – plaukikų, irkluotojų. Pastebėkim – tai ne

Švedijos karališkoji pora – sosto paveldėtoja princesė Viktorija ir jos sutuoktinis princas Danielis – Lietuvos Respublikos prezidentei D. Grybauskaitei perdavė Švedijos Karaliaus Gustavo XVI oficialų sveikinimą Vasario 16-osios proga. Susitikime kalbėta ir gynybos stiprinimo klausimais. Nors Švedija nėra NATO narė, tačiau jos vaidmuo yra neatsiejamas nuo viso regiono gynybos.

Prezidentė D. Grybauskaitė dvišalio pokalbio susitiko su Islandijos prezidentu Guðni Thorlacius Jóhannesson. Buvo aptarti dvišaliai santykiai, gynybos ir saugumo stiprinimas, pasirengimas NATO viršūnių susitikimui. Islandija palaiko Lietuvos siekį toliau reformuoti Aljanso gynybą: sukurti Baltijos šalių pastiprinimo strategiją, parengti regioninės oro gynybos architektūrą ir detalius gynybos planus su priskirtomis karinėmis pajėgomis, perkelti daugiau NATO vadaviečių į rytinį pasienį.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

Kunkuliuoja miestai, miesteliai, kaimai

Kiti traukė į Arkikatedrą, kur buvo aukojamos iškilmingos šv. Mišios.

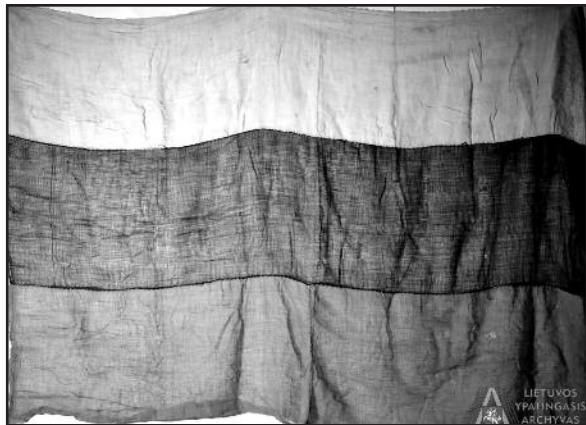
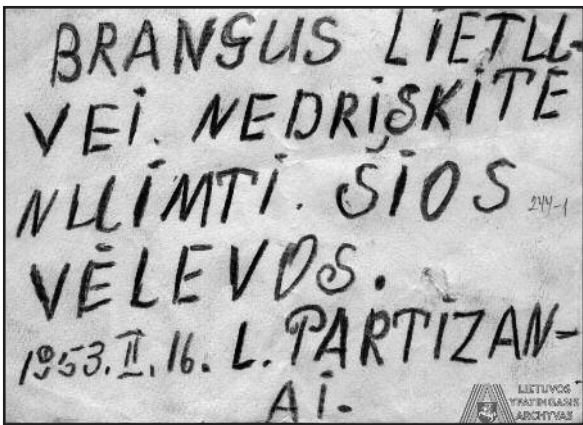
Vidudienį Vilnius skambėjo nuo dainų, koncertų, spontaniškai susibūrusių dainininkų, smagiai traukiančių partizanų, karo metų dainas. Tiesa, vienas būrelis pralinksmino komiškomis dainomis apie kolūkio pirmininkus, melžėjas, apie „socializmo pasiekimus” ir pan. Juokėsi, alpo iš juoko visi: ir patys dainininkai, ir juos apstoję klausytojai. Tikrai smagu, kai žmonės, išgyvenę okupaciją ir sovietmečio absurda, sugeba pasijuokti iš to.

Iškilmės tęsėsi – laužai, parodos, koncertai, „flash mobai”, susitikimai, sveikinimai, eisenos... Nežinau, kiek reikėtų laikraščio puslapių aprašyti, kas vyko Lietuvoje.

Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Alytus ir kiti miestai ir miesteliai kunkuliuo nuo dainų, mirgėjo trispalvės, istorinės vėliavos. Kaip pastebi ne vienas žurnalistas, Vasario 16-oji išjudino net ir bažnytikaimius, kaimelius... Laikraštis – ne guminis, negaliu rašyti be galo. Liks neaprašyti šimtametės Vasario 16-osios minėjimai kitose pasaulio šalyse, o nuo tokių pranešimų ir nuotraukų „Facebook” tiesiog lūžta.

Lietuviai didžiuojasi savo Tėvyne.

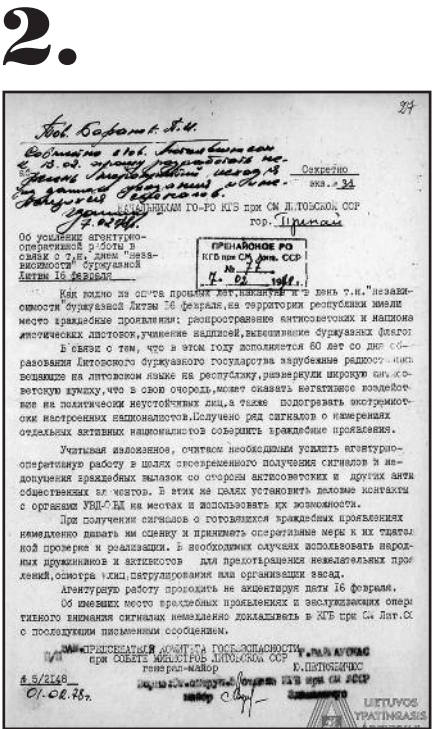
Vasario 16. Nuosprendis – 25 metai

7. Virtualią parodą „Vasario 16-osios minėjimas sovietinėje Lietuvoje“ parengė Lietuvos ypatingasis archyvas.

Vasario 16-oji ne visada buvo šventė. Lietuvos komunistų partijos (bolševikų) centro komiteto biuras 1940 m. rugsėjo 26 d. panaikino Lietuvos valstybės atkūrimo – valstybinę šventę ir uždraudė ją minėti. Tačiau „Kiek skynė – neišskynė, kiek rovė – neišrovė...“

„Vasario 16-ąją dažniausiai naktimis įvairiose Lietuvos vietovėse ant pastatų, kaminų, medžiuose ar kitose neįprastose vietose slapta būdavo iškeliamos rankomis pasiūtos Lietuvos trispalvės vėliavos, platinami atsisaukimai, raginantys kovoti už nepriklausomybę, gadinami sovietiniai agitaciniai plakatai. Ginkluoto pasipriešinimo sovietinei okupacijai dalyviai Vasario 16-osios atminimą įprasminavo kasmet skelbdami šventinius įsakymus,

10.

3.

kuriuose pabrėždavo nepriklausomybės idėjos reikšmę Laisvės kovoms ir tautos tapatybei, reikšdavo padėkas kovotojams ir rėmėjams už ryžtą ginti Tėvynę. Partizanų ir pogrindžio organizacijų spaudoje buvo primenamas istorinis tautos kelias ir kovų už nepriklausomybę prasmė, raginama branginti Vasario 16-osios idėją kaip pamatinę tautos vertybę, skatinamas jaunimo tautinis ir pilietinis ugdymas. Vasario 16-ąją simboliškai įprasmino Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. Deklaracija, patvirtinusi Lietuvos valstybės tęstinumą ir galutinį Laisvės kovų tikslą – nepriklausomos parlamentinės Lietuvos valstybės atkūrimą”, – rašoma parodą pristatančiame tekste.

Parodos eksponatai jaudina. Labai giliai. Kiekviena nuotrauka, kiekvienas parodos dokumentas – liūdna meditacija. O ypač istorijos, kai už šventę, už Vasario 16-ąją – kalėjimas, lageris, tremtis. Su visomis košmariškomis pasekmėmis. Badas, šaltis, kankinimai, gyvenimas savo pačių rankomis pastatytuose (nežinau, ar tinkamas žodis) namuose, kuriuose temperatūra tokia pat, kaip čia pat augančioje gūdryje taigoje... Šiuo atveju išeivijai, sočiai pavalgis ir šiltai apsirengus, sėsti į prabangų automobilį ir šventiškai nusiteikus važiuoti su trispalvėmis protestuoti prie Baltųjų rūmų buvo nepalyginamai paprasčiau...

1. Neteko visko. Kėdainių gimnazijos mokinių pagrindinės organizacijos nariai E. Dirsytė ir E. Navickaitė 1946 m. vasario 16 d. ant Kėdainių gimnazijos griuvėsių Basanavičiaus g. iškėlė Lietuvos trispalvę vėliavą ir padėjo vainiką Lietuvos nepriklausomybės 1918–1920 m. kovose žuvusių karių kapinėse. E. Navickaitė (g. 1926 m.) iki 1948 m. studijavo Vilniaus pedagoginiame institute, 1948 m. suimta, 1948–1955 m. kalėjo Dubravlage, Mordovijos ASSR, po kalinimo ištremta į Novosibirsko sritį. E. Dirsytė (g. 1927 m.) iki suėmimo 1948 m. studijavo Lietuvos žemės ūkio akademijoje Kaune, 1948–1955 m. kalėjo Steplage Karagandos srityje, 1957 m. paleista iš tremties Krasnojarsko krašte.

2. Šiuos plakatus 1949 m. vasario 14 d. naktį sugadino Kostas Miščikas-Jūreivis. Taip pat jis ant klubo sienos parašė „Tegyvuoją Vasario 16“. K. Miščikas-Jūreivis (g. 1931 m.), Sintautų mašinų-traktorių stoties darbuotojas, Ypatingojo pasitarimo prie SSRS valstybės saugumo ministerijos (MGB) nutarimu nuteistas 10 m. pataisos darbų lagerio. 1956 m. paleistas iš Stepnoj lagerio (Steplago) Karagandos srityje Kazachijos SSR.

3. Sovietų valdžia bijojo visko. Užrašą ant sienos 1949 m. vasario 14 d.

naktį užrašė Kostas Miščikas-Jūreivis. Taip pat jis sugadino klube kabinusius sovietinius agitacinius plakatus.

4. 1949 m. vasario 16 d. plakatą nu-

5. piešė ir 1949 m. vasario 16 d. naktį ant trijų telegrafo stulpų Vilkaviškyje iškabino Juozas Jurgelaitis ir Vytautas Kadusauskas.

5. Už vėliavą – 25-eri metai lagerio. P. Šarakauskas (g. 1922 m.) ir P. Videika (g. 1911 m.) Alytaus apskrities Alovės valsčiaus Kaniūkų kaimo gyventojai, 1948–1950 m. siūdavo, dažydavo ir drauge su partizanais Vasario 16-ąją medžiuose iškelavo Lietuvos trispalves vėliavas. 1950 m. suimti ir nuteisti 25 m. pataisos darbų lagerio. Iš Karagandos lagerio (Karlago) Kazachijos SSR paleisti 1956 m.

6. S. Voverytė pasiuvo ir 1953 m. vasario 16 d. ant kryžiaus, stovinčio Sarapiniškių kaimo kryžkelėje, Daugų rajone, iškėlė Lietuvos trispalvę vėliavą.

7. Raštelį parašė ir prie Lietuvos trispalvės vėliavos, 1953 m. vasario 16 d. iškeltos ant kryžiaus, stovinčio Sarapiniškių kaimo kryžkelėje, Daugų rajone, pritvirtino Stasė Voverytė.

8. Kai gyvenant skurde nebuvo daugiau iš ko siūti... iš marlės rankomis pasiūta vėliava, 1957 m. vasario 16 d. naktį buvo iškelta medžių viršūnėse Gailaičių ir Pašilės kaimuose, Sedos rajone. Valstybės saugumo komiteto (KGB) prie Lietuvos SSR Ministrų Tarybos Tardymo skyrius 1957–1964 m. tyrė

baudžiamąją bylą dėl Lietuvos trispalvių vėliavų iškėlimo 1957–1958 m. Sedos rajone faktų, tačiau nenustatė vėliavas iškabinusių asmenų, byla

buvo nutraukta.

9. Ižūliau nesugalvosi – rankomis siūta vėliava iškelta Kaune, Laisvės alėjoje, komunistų partijos pastate. 1966 m. vasario 16 d. Lietuvos trispalvės vėliavos Kaune iškeltos ant trijų pastatų, ištačius jas į vėliavoms kabinti skirtus laikiklius. 1967 m. vasario 16 d.

6.

Ažuolyno parke ir Raudonosios armijos prospekte Kaune iškeltos trys vėliavos. 1969 m. vasario 16 d. prie Kauno pilies muziejaus pastato ir Ažuolyno parke Kaune iškabintos dvi vėliavos. Valstybės

1.

saugumo komiteto (KGB) prie Lietuvos SSR Ministrų Tarybos Tardymo skyrius 1966–1976 m. tyrė baudžiamąją bylą dėl Lietuvos trispalvių vėliavų iškėlimo faktų, tačiau nenustačius vėliavas iškėlusių asmenų, byla buvo nutraukta.

10. Kasmet, vasario pradžioje, okupacinę valdžią imdavo pilti šaltas prakaitas. Valstybės saugumo komiteto (KGB) prie Lietuvos SSR Ministrų Tarybos nurodymas KGB miestų ir rajonų skyriams dėl agentūrinės-operatyvinės veiklos sustiprinimo Vasario 16-ąją. 1978 m. vasario 1 d.

Parodą „Vasario 16-osios minėjimas sovietinėje Lietuvoje“ parengė Lietuvos ypatingojo archyvo KGB dokumentų skyriaus vedėja Vilma Ektytė.

Visą parodą galima pamatyti internete <http://virtualios-parodos.archyvai.lt/lt/virtualios-parodos/34/vasario-16-osios-minejimas-sovietineje-lietuvoje/exh-62>

Parengė V. Z.

9.

4.

Ką 1918 m. atliko Amerikos lietuviai?

LIŪDA RUGIENIENĖ

Skaitant apie 1917–1918 metų Amerikos lietuvių veiklą prisimena mūsų pastangos 1988–1999 m. ir vėliau. Problemų gausu, įtaigoti Washingtoną būtina, geros valios netrūksta, o eksperimentų politinėje sferoje mažai. Tačiau kaip sugebėjome, taip ir darėme – bandėme užmegzti ryšius su vietiniais politikais, Kongreso nariais ir senatoriais, rašėme rezoliucijas, demonstravome, palaikėme ryšį su Lietuva, atidžiai sekėme įvykius Lietuvoje ir šiame krašte.

Panašiai buvo ir anais laikais. Pirmasis pasaulinis karas baigėsi 1918 m. lapkričio mėn. 11 d., o Nepriklausomybė buvo paskelbta beveik dešimtį mėnesių anksčiau. Galima įsivaizduoti, kaip signatarams buvo sunku ir koks sudėtingas buvo Nepriklausomybės įgyvendinimas. Aktas buvo išsiųstas į Berlyną, atspausdintas keliuose vokiečių laikraščiuose, tačiau vokiečių valdžia nepalankiai žiūrėjo į Nepriklausomybės paskelbimą ir uždraudė kitiems laikraščiams šį Aktą skelbti. Galvojama, kad ir Amerikos lietuvius ši žinia pasiekė daug vėliau, o susižinojimo priemonės buvo labai lėtos.

Amerikos lietuviai buvo įsitikinę – Nepriklausomybę reikia skelbti. Tuometinis šūkis buvo: „Lietuva bus laisva dabar arba niekada“. Vincentas Liulevičius rašo: „Iki pirmo pasaulinio karo Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviai jau pusėtinai buvo politiški, tautiški ir kultūriškai susipratę visuomenė. Jie turėjo jau 115 parapijų, daugiau kaip tūkstančių susiėlpimo draugijų, du susivienijimu su daugybę kuopų, daugybę švietimo ir kitokių klubų bei organizacijų“.

Kovo mėnesį buvo sušauktas Visuotinis Amerikos lietuvių seimas New Yorke. Suvažiavo du tūkstančiai delegatų, priimta aiški ir stipri rezoliucija, reikalaujanti Nepriklausomybės. Gegužės 3 d. įteikta Prezidentui Woodrow Wilson lietuvių delegacija įteikė memorandumą, kuriame atpasakota tuometinis Lietuvos vargas ir nepriklausomybės siekimas. Teisininkas Balys Mastaukas (Frank Mast) išrūpino audienciją delegacijai pas Prezidentą ir kartu su kun. Jonu Jakaičiu vadovavo. Leonardas Šimutis (buvęs „Draugo“ redaktorius) rašo: „...gavo prez. Woodrow Wilsono teigiamą atsakymą ir paskatinimą nepailstamai dirbti, siekiant savo tikslo“. Spėjama, kad ir gegužės mėn. delegacija apie Nepriklausomybės paskelbimą dar nežinojo.

Prezidentas Wilson buvo palankus mažoms tautoms. Pirmajam pasauliniam karui baigiantis jis paskelbė 14 punktų, tai buvo lyg rodyklė taikos išlaikymui. Pats svarbiausias buvo 14 punktas, kuriame siūlė organizuoti valstybių sąjungą. Ji garantuotų politinę laisvę ir sienas tiek didelėms, tiek mažoms valstybėms. Po dvejų metų buvo įsteigta Tautų Lyga, iš kurios vėliau išaugo Jungtinės Tautos.

Iš Amerikos lietuvių tarybos (katalikų) ir Lietuvių tautinės tarybos (tautininkų) buvo sudarytas Egzektyvinis komitetas, kuris atliko daug reikalingų darbų. Paskelbti lėšų vajai 1918–1919 metais. Tautos fondas, kuriam vadovavo Leonardas Šimutis, sukėlė 700,000 dol., Nepri gulmybės fondas – 70,000 dol., socialistai – 30,000 dol.

Spalio mėn. 26 d. Nepriklausomy-

Lietuvių demonstracijos New Yorke 1918 metais.

bės salėje Philadelphiaje Vidurio Europos tautų sąjungos atstovai pasirašė pavergtųjų tautų deklaraciją, lietuvių vardu – Tomas Naruševičius.

Visose vietovėse, kur gyveno lietuviai, buvo renkami parašai po peticióną JAV vyriausybei, reikalaujant remti Lietuvos išlaisvinimo bylą. Buvo surinkta vienas milijonas parašų. Organizacijos, draugijos ir atskiri lietuviai siuntė laiškus JAV valdžios žmonėms, savo Kongreso nariams bei senatoriams, prašydami paramos. Washingtone ir New Yorke veikė Lietuvių informacijos centrai.

Vienas iš svarbiausių reikalų buvo gauti Lietuvai Amerikos *de jure*

pripažinimą. Pripažinimas buvo gautas 1922 m. liepos 27 d.

Filosofas Friedrich Nietzsche juokavo, kad tautą sudaro „ta pačia kalba kalbantys ir skaitantys tuos pačius laikraščius žmonės“. Drąsiai galima teigti, kad viena kultūra žmones jungia ir ta dvasinė jungtis duoda stiprybės, kuomet tokia stiprybė būna labai reikalinga. Lietuvai dėl savo laisvės kovojant su Rusijos bolševikais, lenkais ir vokiečiais, Amerikos lietuviai neliuko abejingi. Jie dirbo ne tik politinį darbą, tarnavo kariuomenėje, bet kartu nesigailėjo lėšų Lietuvai atstatyti, nes dvasinių ryšių su savo tauta nebuvo nutraukę.

AMERIKOS LIETUVIŲ REZOLIUCIJA, ĮTEIKTA PREZIDENTUI WOODROW WILSON 1918 m. gegužės mėn. 3 d. RESOLUTION DEMANDING INDEPENDENCE OF LITHUANIA

1. Whereas, The Lithuanian Nation forms an ethnographic, cultural, economic and politically inseparable body, and
2. Whereas, The historic past of Lithuania and the present democratic development of the world reaffirms to the Lithuanian Nation undeniable right to re-establish its own sovereign State, and
3. Whereas, In the question of its ultimate political destiny, the Lithuanian Nation maintains the right to follow its own national ideals, and
4. Whereas, Nations can successfully pursue their cultural course and develop their economic resources only when in possession of their full political freedom, and
5. Whereas, Every Nation has an inherent right to decide its own political destiny, and
6. Whereas, The present war conditions have rendered the recognition of Lithuanian political freedom of international importance and therefore it becomes a subject to be deliberated upon at the international peace congress, and
7. Whereas, No nation engaged in war and striving to enslave Lithuania, but the international congress only can give a true guarantee of the political sovereignty of Lithuania, and
8. Whereas, Our highly esteemed President Woodrow Wilson adheres to the principle declared by him in the Senate of the United States, January 22, 1918, that

„No peace can last, or ought to last, which does not recognize and accept the principle that governments derive all their just powers from consent of the governed, and that no right anywhere exists to hand people about from sovereignty to sovereignty as if they were property“.

Therefore, The Convention of the Lithuanians of America, after considering the present political situation of Lithuania, RESOLVED, –

To respectfully request the President of the United States and the allied as well as the neutral governments of the world to recognize the following demands:

1. That for the full and unhindered development of Lithuania, it is necessary that Lithuania become a sovereign and independent democratic state within its own ethnographic boundaries with the necessary economic corrections.
2. That the independence of Lithuania be assured by the international peace congress and the delegates of Lithuania be given right to take part with full deliberative powers.
3. That these resolutions be respectfully presented to our highly esteemed President Woodrow Willson who has unceasingly championed protection of the rights of the small and subjected nationalities, and to all allied and neutral governments.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos, Chirurgija,
Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

SKAITYKITE
„DRAUGĄ“
GREIČIAU!

www.draugas.org

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5706 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
963 N. 129th Infantry Dr. #110
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika Tėsininkas (312) 938-4909 asiudika@boodlaw.com
Audra P. Karalius Advokatė (312) 219-8540 akaralius@boodlaw.com
A. Rimas Domanskis Advokatas (312) 540-1075 domanskis@boodlaw.com
Dainius R. Dumbrys Advokatas (312) 938-4905 ddumbrys@boodlaw.com

Nekilnojamas turtas
—
Įmonių ir komercinė teisė
—
Paveldėjimo teisė JAV ir
Lietuvoje
—
Atstovavimas teismuose
—

One North Franklin,
Suite 1200
Chicago, IL 60606
Fax: (312) 540 1162
www.boodellllc.com

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

LOT

Lufthansa

SAS

FINNAIR

KLM

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti
mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.
Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas
stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“
laikraščio gyvavimą daugelį metų!

DRAUGO FONDAS • 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 •
tel: 773-585-9500 • www.draugofondas.org

SKELBIMAI 773-585-9500

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus ir į Dainų ir Šokių Šventę 2018 m.
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2018 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2018 m.
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite
www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas
Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

Pasidalinkite nuomone

facebook
www.facebook.com/draugolaikrastis

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. RAMUNĖ MACIAUSKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
11739 Southwest Hwy,
Palos Hts, IL 60463
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com
PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

SIŪLO DARBĄ

Automobilių remonto dirbtuvei
Wheeling priemiestyje reikalingas
prityręs **automechanikas-technikas**,
dirbantis su savo įrankiais. Pilna darbo
diena, geras atlyginimas.
Skambinti Tony
tel. 847-808-9544
arba **847-208-2660**
arba rašyti el. paštu:
hitech207@yahoo.com

REAL ESTATE

**FIRST RATE
REAL ESTATE**

4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com
Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

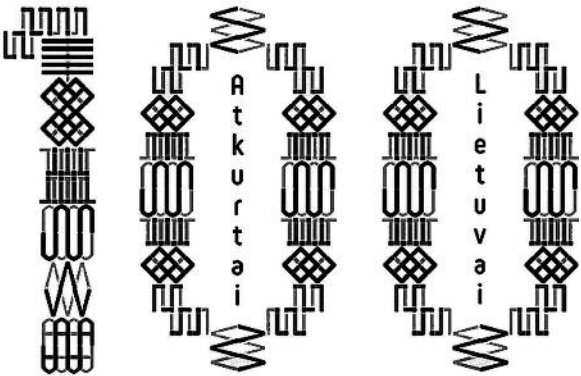
Patirtis – daugiau nei 25-eri metai

**REIKALINGI
RANGOVAI
SU PATIRTIMI NAMŲ
RENOVAVIMO DARBAMS.**
KREIPTIS TEL. 630-660-7861

Altom Transport/Al Warren
Class A & B
CDL Drivers Wanted
Requirements:
* At least 23 yrs of age
* Hazmat & Tanker Endt's
* Clean MVR/Criminal Background/PSP
* 1 yr min CMV driving or
out of truck driving school
For compensation & more info,
please call:
312-951-3724
[www.altomtransport.com/
careers/career-opportunities](http://www.altomtransport.com/careers/career-opportunities)

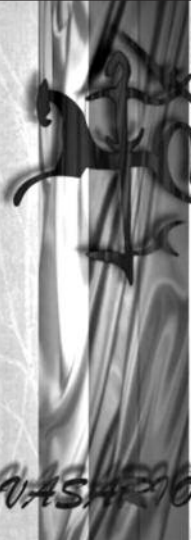
DRAUGAS
4545 W 63 St.,
Chicago, IL 60629

Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga,
sveikiname visas mūsų brangiausias seseris lietuvaites bei mūsų
brangiuosius brolius ir bičiulius lietuvius, iš Omahos, Nebraskos!

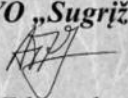
Congratulations to all of our dear Lithuanian sisters, brothers, and friends
on the Centenary of the Restoration of Lithuania's Independence,
from Omaha, Nebraska! -
OMAHA FRIENDS OF ŠIAULIAI

*Nuoširdžiai sveikiname iškilios ir šimtmetį
skaičiuojančios Lietuvos valstybės atkūrimo
dienos progą!*

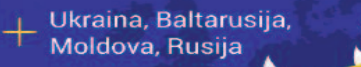
*Ir toliau puoselėkime valstybingumo tradiciją,
mūsų tautos vienybę, norą gyventi ir dirbti savo
gimtojo krašto bei visos šalies ateities labui.*

LGUVO „Sugrįžus“

prezidentas Edmundas Atkočiūnas

VASARIS 16

**ATLANTIC
ExpressCorp.**

**SIUNTINIAI Į VISĄ
EUROPOS SĄJUNGĄ**

**+ Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija**

**Greičiausi
pristatymo terminai**

**Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100**

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkaustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

**Asmeninės siuntos
708-907-3000**

Sekite savo siuntas
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE., BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos
Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000
Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882
Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290
Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676
Royal Petal
188 E. Wient St, Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339
Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700
Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710
Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838
Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331
Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155
Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866
Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701
Kunigaikščių Užieiga
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622
Biomed 2
4540 N. Harlem Ave. Hanwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430
Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766
Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770
Ina Stankevičienė
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

**MUTUAL
FEDERAL BANK**

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Žiemos olimpinės žaidybės: šalies rekordus keitė nusivylimų banga

Žiemos olimpinės žaidynės Pyeongchango dalyvauja 9 Lietuvos sportininkai.

Skoninga technologijų fiesta vasario 9 d. pradėjo XXIII olimpinės žaidynės Pyeongchango, Pietų Korėjoje.

Pasirodyme dalyvavo apie 2 tūkst. atlikėjų ir statistų, pasitelkusių išpūdingas mitologinių gyvūnų dekoracijas ir modernias technologijas. Penkių vietos vaikų nuotykius korėjietiškoje žiemos pasakoje nupiešusios programos leitmotyvai buvo taika ir šalies pasididžiavimas – mokslo pažanga. Renginyje vyko specialiai žaidynių atidarymo ir uždarymo iškilmėms pastatytame olimpiniam stadione, turinčiame 35 tūkst. vietų.

Atidarymo iškilmėse olimpiniam stadione viešėjo ir Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Pirmame biatlonininkų starte – nusivylimo kartėlis

Pyeongchango žiemos olimpinės žaidynės iš Lietuvos olimpiečių pirmosios startavo biatlonininkės Diana Rasimovičiūtė ir Natalija Kočergina, kurios varžėsi biatlono 7,5 km sprinto lenktynėse.

Abi lietuvės prieš varžybas minėjo, kad norėtų patekti į persekiojimo varžybas. Tam reikėjo patekti į 60-tuką. Arčiausiai savo tikslo liko Diana. Ji užėmė 65-ąją vietą, o N. Kočergina liko 80-ta.

Pirmą kartą olimpine čempione tapo 24-erių metų vokiečių Laura Dahlmeier. Be klaidų šaudžiusi ir baudos ratų išvengusi vokiečių atstovė įveikė per 21 min. 6,2 sek.

Net penktosiose olimpinėse žaidynėse dalyvaujanti D. Rasimovičiūtė turėjo įveikti vieną baudos ratą ir nugalėtojai pralaimėjo 2 min. 54,6 sek.

32-ejų metų olimpinė žaidynių debutantė N. Kočergina šaudykloje suklydo net penkis kartus ir čempionei pralaimėjo 4 min. 10 sek. Varžybose dalyvavo 87 biatlonininkės.

T. Kaukėno dovana Lietuvai

Biatlonininko Tomo Kaukėno pasirodymas olimpinėse žaidynėse buvo geriausias visų laikų šios sporto šakos lietuvių pasirodymas olimpinėse žaidynėse.

„Tomas Kaukėnas – koks malonus siurprizas“, – sugriaudėjo Pyeongchango stadiono pranešėjas, kai T. Kaukėnas be klaidų sušaudė pirmą

šūvių seriją. Pataikęs į 45 mm skersmens taikinius gulint, jis buvo visai šalia lyderių 10 km sprinto rungtyje. Jo pavardė buvo ne kartą pakartota, nes ir greitis buvo labai solidus. „Ach, jis suklydo paskutiniu šūviu“, – atsiduso informatorius, o kartu su juo dalis žiūrovų, nepaisant vėjo pripildė 7 tūkst. vietų Pyeongchango biatlono stadioną. Jei ne paskutinis skubotas šūvis į 115 mm skersmens taikinį ir baudos ratas, 27 metų lietuvis būtų pirmajame dešimtuکه. Tačiau ir taip T. Kaukėnas, kuris nėra priskiriamas pasaulio biatlono elitui, nustebino, kaip jis sakė, pats save, kai galiausiai, įveikęs rungtį per 24 min. 23,5 sek., buvo 17-tas.

Jis pagerino savo pasiekimą 2014 m. Sočio žaidynėse, kuriose buvo 23-ias, taip pat ir iki šiol geriausiu olimpinio pasiekimu buvusią Dianos Rasimovičiūtės 18-ąją vietą 2006 m. Turino žiemos olimpinėse žaidynėse.

Nuo auksinės valandos sulaukusio Vokietijos biatlono veterano Arnd Peiffer (0 netaiklių šūvių) mūsų šalies sportininkas atsiliko 44,7 sek. Nuo sidabrą pelniusio čeko Michail Krčmar (0) – 40 sek., nuo bronzos medalio laimėtojo italo Dominiko Windischio – 36 sek. Prancūzas Martin Fourcade finišavo tik aštuntas, paleidęs tris šūvius vėjais. Iš viso varžėsi 87 sportininkai, tarp jų ir Vytautas Strolia, užėmęs 49 vietą, irgi patekęs į persekiojimo lenktynes.

Po kelių dienų T. Kaukėnas Lietuvai padovanojo dar vieną džiaugsmo akimirka: Lietuvos krašto apsaugos eilinis darsyk pagerino visų laikų geriausią rezultatą šalies biatlono istorijoje. Jis užėmė tryliką vietą persekiojimo lenktynėse, peršokęs keturiomis pozicijomis aukščiau nuo septynioliktos vietos sprinte ir vėl mynęs ant kulnų pripažintiems lyderiams vienoje iš populiariausių ir labiausiai konkurencingų žiemos sporto šakų.

„Trylikta vieta yra gera, bet nematau, kad ji visiems bus svarbi. Žmonėms, kurie supranta sportą – tai aukštas rezultatas. Politikams ar kitiems tikriausiai tai nėra išpūdinga“, – sakė 27 metų biatlonininkas iš Ignalinos.

12,5 km atkarpoje iš 17-osios vietos startavęs lietuvis suklydo tik dvyk per keturias serijas šaudykloje, taikliais šūviais nuvertė 18 iš 20 taikinių, bei buvo pakilęs į dešimtą vietą rungties viduryje. „Puikus rezultatas baltams“, – paskelbė komentatorius, kai T. Kaukėnas kirto finišo liniją iškart po

latvio Andrejaus Rastorgujevo.

T. Kaukėnas atsiliko 1 min. 40 sek. nuo Martin Fourcad, sukėlusio džiaugsmo bangą tarp korėjiečių 7,5 tūkst. vietų apypilniame stadione. Lietuvis už savo nugaros paliko būrį biatlono žvaigždžių: austrą Simon Eder (14), norvegus Emil Hegle Svendsen (20) ir Jogannes Boe (21), taip pat ir sprinto rungties prizininkus: italą Dominik Windisch (16) ir čeką Michail Krčmar (30) kitas lietuvis Vytautas Strolia – taip pat pagerino savo rezultatą nuo 49 vietos sprinte iki 43 vietos persekiojime, nepaisant keturių klaidų šaudykloje.

Mantas Strolia nepasirodė bendravimui su žiniasklaida skirtoje erdvėje po to, kai jis nebaigė skiatlono 30 km distancijos. Lietuvis nuskubėjo rašyti protesto. Organizatoriai paskelbė, kad sportininkas pats pasitraukė iš varžybų, nors M. Strolia ir kelis kitus sportininkus sustabdė teisėjai, nes jie atsiliko ratu. Viskas išsprendė taikiai ir M. Stroliai įskaityta 63 vieta tarp 68 sportininkų.

Vyrų 1,4 km slidinėjimo sprinto klasikiniu stiliumi kvalifikacijoje Modestas Vaičiulis ir Mantas Strolia nustebino. Antroje olimpiadoje dalyvaujantis M. Vaičiulis finišavo per 3 min. 21,10 sek. ir užėmė 44-ąją vietą. Po aštuonerių metų pertraukos į olimpiadą taip pat sugrįžęs M. Strolia finišavo per 3 min. 31,11 sek. ir buvo 64-as. Kvalifikaciją laimėjo suomis Ristomatti Hakola (3:08,54). Į ketvirtfinalį pateko 30 greičiausių sportininkų.

Merginos ne prastesnės

Biatlono varžybų moterų 15 km asmeninėse lenktynėse ketvirtadienį Lietuvos atstovė Natalija Kočergina užėmė 30-ąją vietą, o Diana Rasimovičiūtė liko 75-a. Lenktynėse dalyvavo 87 biatlonininkės.

„Mano tikslas buvo parodyti, kad mergišką ne prastesnės nei bernai. Tai geriausias rezultatas per visus mano penkerius metus biatlone“, – po finišo džiaugdamasi juokavo socialinių

Tarp olimpiados atidarymo iškilmes stebėjusių aukšto rango svečių buvo ir Lietuvos prezidentė D. Grybauskaitė.

Biatlono 20 km individualiose lenktynėse Lietuvos atstovai Tomas Kaukėnas ir Vytautas Strolia tenkinosi atitinkamai 78-a ir 82-a vietomis iš 86-ių varžybų dalyvių.

Aukso medaliu pasidabino norvegas Johannes Thingnes Boe (48:03,8), si-

mokslų daktarė N. Kočergina. Jos rezultatas Pyeongchango nusileidžia tik Tomo Kaukėno 17-ajai vietai sprinte ir 13-ajai persekiojimo lenktynėse.

32-ejų metų N. Kočergina šaudykloje suklydo vieną kartą ir nugalėtojai pralaimėjo 4 min. 1,9 sek. Penktosiose

T. Kaukėno vardas ir pavardė dažnai skambėjo olimpiniam stadione.

dabro medalių iškovojo slovėnas Jakov Fak (atsiliko nuo lyderio 5,5 sek.), bronzą atiteko austrui Dominik Landertinger (atsiliko 14,2 sek.). T. Kaukėnas nugalėtojui pralaimėjo 7 min. 34,6 sek., o V. Strolia – 8 min. 23,2 sek.

olimpinėse žaidynėse dalyvaujanti 33-ejų metų D. Rasimovičiūtė gavo net penkias baudos minutes ir nugalėtojai pralaimėjo 8 min. 46,1 sek.

Nukelta į 15 psl.

„Kai trasoje šypsaisi, reiškia man labai sunku“, – teigė 73-ią vietą iškovojo M. Kaznačenko.

Atkelta iš 14 psl.
Olimpine čempione tapo be klaidų šaudžiusi 22-ejų metų švedė Hanna Oeberg. Dukart pasaulio jaunimo čempionė finišavo per 41 min. 7,2 sek.

Olimpinėje trasoje – su „Tautiška giesme“ lūpose

Moterų slidinėjimo 10 km laisvuju stiliumi lenktynėse Lietuvos atstovė Marija Kaznačenko aplenkė 17 varžovių ir užėmė 73-iąją vietą. 24-erių metų mūsų šalies slidininkė distanciją įveikė per 30 min. 44,2 sek.

Trasoje Lietuvos sportininkės veide ne kartą šmėstelėjo šypsena. Buvo linksma? „Visi klausia – kodėl tu trasoje visą laiką šypsaisi? Net treneriai, kai po varžybų paklausdavo, kaip jaučiuosi, o aš atsakydavau, kad buvo labai sunku, stebėdavosi: ‘Tai kad neatrodė, juk šypsojaisi’. Išties tą šypseną vadinu mirties arba komos šypsena. Nes jei trasoje šypsaisi, reiškia man labai sunku“, – teigė M. Kaznačenko.

Pyeongchange įveikti sunkius išbandymus jai padėjo ir „Tautiška giesmė“. „Himno žodžius gerai žinau, bet vakar dar kartą perskaičiau. Ir šiandien trasoje važiuoju ir skamba: ‘ir šviesa, ir tiesa’... Visą kelią giedojau himną“, – pasakojo slidininkė.

Kalnų slidinėjimo moterų didžiojo slalomo rungtyje Lietuvos atstovė Ieva Januškevičiūtė užėmė 54-ąją vietą. 23-ejų metų lietuvė pirmajame nusileidime buvo 62-a, o antrajame – 53-ia. Mūsų šalies atstovė trasą du kartus įveikė per 2 min. 47,02 sek. Varžybose dalyvavo 79 kalnų slidininkės.

Lietuvius olimpiadoje stabdo vargas finansavimas

Lietuvai Pyeongchange atstovauja devyni sportininkai: keturi biatlonininkai, trys slidininkai ir du kalnų slidininkai. Žaidynėse iš viso dalyvauja beveik 3 tūkst. atletų iš 92 šalių, kurie varžosi dėl 102 medalių komplektų 15-oje sporto šakų. Žiemos olimpiadoje pirmą kartą pasirodė Kosovas, Ekvadoras, Eritrėja, Nigerija, Malaizija ir Singapūras.

Lietuvos žiemos atstovai kenčia dėl mažo finansavimo. Lietuvos žiemos sporto atstovai tarp stipriausiųjų pasaulyje kovoja tik dėl didelio savo pačių entuziazmo ir noro. Lietuvos atstovai sulaukia labai varganų finansinių „injekcijų“ savo sporto šakoms. Tik biatlonininkai turi profesionalią komandą – trenerius, medikus, slidžių ruošimo aptarnavimą, o kalnų slidininkai laikosi tik dėl savo entuziazmo. Slidininkų asociacija rūpinasi dvejomis sporto šakomis, o 2019 metais jie gaus tik 28 tūkstančius eurų.

Pyeongchango olimpiada – aštuntosios žiemos olimpinės žaidynės mūsų šalies sportininkams nepriklausomos Lietuvos istorijoje. Olimpiniais čempionais yra tapę du lietuviai – Algimantas Šalna ir Vida Vencienė. Tiesa, žaidynių auksą jie iškovojo atstovaudami Sovietų Sąjungai.

Atkūrus nepriklausomybę, rezultatai itin suprastėjo. Aukščiausias pasiekimas – 5-ta vieta dailiojo čiuožimo varžybose, kurią 2002 m. užėmė M. Drobiazko ir P. Vanagas.

A. Gudaitis atsidūrė Clevelando „Cavaliers“

NBA sudrebino trišaliai mainai tarp Utah „Jazz“, Clevelando „Cavaliers“ ir Sacramento „Kings“ komandų. „Jazz“ išsiuntė į Clevelandą Rodney Hood, į Sacramento – Joe Johnson, į Utah iš „Cavaliers“ keliauja Jae Crowder ir Derrick Rose, į Sacramento – Iman Shumpert, į Clevelandą iš „Kings“ atvyks George Hill. Be to, į mainus įtrauktos buvo ir teisės į Lietuvos krepšinio rinktinės narį ir Milano „Olimpia“ žaidėją Artūrą Gudaitį.

2015 metų birželio 25-ąją NBA Naujokų biržoje 47 šaukimu A. Gudaitis buvo pasirinktas Philadelphia „76ers“ komandos. 2015 m. liepos 1 d. teisės į žaidėją buvo perleistos „Kings“ klubui. Jas „Kings“ perleido „Cavaliers“.

Artūras Gudaitis.

FIBA nuotr.

Milano „Olimpia“ klube rungtyniaujantis A. Gudaitis jau artimiausiu metu gali sudaryti ilgalaikę sutartį. Milano klubas netrukus žada pasiūlyti lietuviui sutartį iki 2021 metų.

Tiesa, Milano klubas nedarytų kliūčių, jei „centras“ sulauktų pasiūlymo iš NBA. Pažymima, kad pagal produktyvumą šį sezoną Eurolygoje A. Gudaitis nusileidžia tik Nando De Colo ir Luka Dončić.

A † A
GRAŽINA ELENA KENTER-KNYSTAUTAITĖ

Mirė š. m. vasario 14 d. savo namuose, sulaukusi 95 metų amžiaus.

Gyveno Danbury, CT.

Gimė 1922 m. rugsėjo 9 d. Kėdainiuose, Lietuvoje, Zigmo ir Marijos (Rinkevičiūtės) Knystautų šeimoje.

Nuliūdę liko: sūnūs Victor su žmona Kathleen (Guilford, CT), Yunus (Miami, FL) ir Almus su žmona Andrea (Kingston, NH), sesuo Aldona Bigauskas (Toronto, Ontario, Canada); 6 anūkai, sūnėnai bei dukterėčios.

A. a. Gražina buvo žmona a. a. dr. Ali Kenter.

Velionė buvo daktarė, baigė mokslus Vokietijoje. Atvykusi į Ameriką ilgus metus dirbo anesteziologė Clevelando klinikoje. Daugelį metų talkino savo vyrui jo medicinos kabinete. Išėjusi į pensiją labai mėgo kurti gėlių puokštes, priklausė Danbury Garden Club ir International Club.

Laidotuvės privačios.

Pareikšti užuojautą šeimai ir uždegti simbolinę žvakutę galite apsilankę tinklalapyje www.cornellmemorial.com.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Cornell Memorial Home, tel. 203-748-4833

A † A
OLGAI STATKUVIENEI
VYŠNIAUSKAITEI

mirus, dukroms IRENAI ir DAINAI, jų šeimoms bei artimiesiems nuoširdžiausia užuojauta.

Danutė Barienė

Žymenį „Geriausios laidojimo paslaugos“

Southtown suteikė

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Čiurlionio galerija Jaunimo centre (5620** S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vasario 24 d., šeštadienį, 6 val. v. kviečia į parodos-konkurso „Lietuva manoj širdy“, skirtą Čiurlionio galerijos 60-mečiui pažymėti, atidarymą. Atvykite su šeimomis ir draugais!

■ **Vasario 25 d., sekmadienį, 12:30 val. p.** p. Pal. Jurgio Matulaičio misija PLC pokylių salėje ruošia Sriubos pietus, kurių pelnas bus skirtas Carito maitinimo tarnystės programai, remiančiai Sriubos valgyklas Lietuvoje. Kviečiame gausiai dalyvauti.

■ **Lietuviai iš šiaurės ir rytų, iš pietų ir vakarų** atvykite į „Šimtmečio puotą“, kuri

vyks kovo 10 d., šeštadienį, 6 val. v. Columbus Centre, 365 Surryse Rd, Lake Zurich, IL. Rengia JAV LB Waukegan-Lake County apylinkė. Daugiau informacijos tel. 847-549-3287 (Elena), 847-644-2871 (Gintas) arba www.puota.com

■ **San Diego apylinkės lietuviai maloniai kviečiami** į Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimą ir koncertą, kuris įvyks kovo 10 d., šeštadienį, 3:30 val. p. p. Encinitas Community and Senior Center, 1140 Oakcrest Park Dr., Encinitas, CA. Sveikins LR generalinis konsulas Los Angeles Darius Gaidys ir vyrų ansamblis „Tolimi aidai“. Daugiau informacijos – www.lithsd.org

Kovo 10 dieną, sekmadienį, 2 val. p.p Balzeko lietuvių kultūros muziejus kviečia į naujos parodos „For Freedom: Lithuanian Americans Support Lithuanian Independence and Recognition“ atidarymo šventę. Paroda skirta Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 100-mečiui. Parodoje pamatysite daug unikalių eksponatų, tarp kurių – originalus, iki šiol Čikagoje viešai nerodytas dokumentas – Amerikos lietuvių peticija JAV Prezidentui, taip pat garsaus XX a. pradžios lietuvių skulptoriaus Petro Rimšos skulptūra „Artojas“.

Bus vaišės.

Auka 25 dol., muziejaus nariams – nemokamai

Daugiau informacijos telefonu: 773-582-6500

The programs are partially supported by Grants from the following organizations Lithuanian Foundation, City Arts, Illinois Arts Council, and private donors.

A. a. Birutė Kožicienė buvo pasišventusi sesuo, žmona, motina, močiutė, mokytoja ir veikli Lietuvos vaikų globos būrelio „Saulutė“ Floridos skyriaus pirmininkė. Jos dėka paramos sulaukė vargingai gyvenantys vaikai ir studentai, ypatingai Daugose, Kybartuose bei Marijampolėje. Ji taip pat prisidėjo prie psichiatrinės ligoninės Vilniuje (Vasaros 5) pastatų renovacijos ir pacientų užimtumo programos, rėmė Motinos ir vaiko namus Kaune. Jos dėka 2017 m. per „Saulutę“ į Lietuvą iškeliavo 93,000 dol. Iš Lietuvos atvykę į JAV svečiavosi jos namuose. Birutė buvo patriotė lietuvė ir dėkinga Amerikai, kur jos šeima rado prieglobstį, pasitraukiant nuo raudonojo teroro okupuotoje Lietuvoje. Ačiū, Birute!

Indrė Tijūnėlienė
Lietuvos vaikų globos būrelio „Saulutė“ pirmininkė

California Lithuanian Credit Union

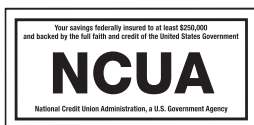
Santa Monica, CA

Savings 1.10%
IRA 1.40%

(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

3 Year Term 2.00%
5 Year Term 2.25%
3 Year IRA Term 2.25%

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank**, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

www.draugas.org

SKAUTAI KVIEČIA VISUS Į TRADICINĘ

KAZIUKO MUGĘ

#MUGEMADNESS

KOVO 4, 2018

9:00 V.R. ŠV. MIŠIOS

10:00 V.R. ATIDARYMAS

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE

14911 EAST 127TH ST.,

LEMONT, IL

NORINTYS PREKIAUTI MUGĖJE,

SKAMBINKITE SESEI TAIYDAI CHIAPETTA 708.837.8637

ARBA RAŠYKITE: KAZIUKOMUGECHICAGO@GMAIL.COM

[HTTP://KAZIUKOMUGE.SKATAI.NET/](http://KAZIUKOMUGE.SKATAI.NET/)

PLAUK LAIVELI... PLAUK...

35-TAS JUBILIEJINIS
MONTESSORI “ŽIBURĖLIO”
GIMTADIENIS

VAIKAS LAIVELYJE - TAI AŠ
PRADEDU SAVO GYVENIMO
KELIONĘ...
TAD, STOVĖKITE ŠALIA
MANĖS IR STEBĖKITE,
PADĖKITE MAN TAIP,
KAD GALĖCIAU PATS
VAIRUOTI SAVO LAIVELI...
BŪKITE KAIP ŠVYTURIAI!
BŪKITE KAIP DIDELI LAIVAI!
TADA AŠ TIKRAI LAIMINGAI
PATS - SURASIU SAVO
UOSTĄ...

KOVO 10, 2018
6:00 V.V

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE
14911 127TH STREET
LEMONT, IL 60439
(DIDŽIOJI SALĖ, PRIE “ŽIBURĖLIO”)

KAINA:
\$60

PROGRAMOJE:

VAKARIENĖ / UŽKANDŽIAI
KOKTEILIAI
AUKCIONAS / LOTERIJA
ŠOKIAI IR LINKSMYBĖS

KVIEČIAME
VISU
KARTU
ŽIBURIUKUS

APRANGOS KODAS:
JŪREIVISKA

REZERVACIJOS:
IEVAI (609) 271-7987
“ŽIBURĖLIUI” (630) 257-8891

Pasidalinkite nuomone
facebook
www.facebook.com/draugolaikrastis